

Lunds kommun

Allmän beskrivning

Lunds kommun ligger i sydvästra Skånes inland. Kommunens västra del utgörs av ett öppet odlingslandskap och större sammanhängande skogsområden finns i de sydöstra delarna av kommunen, på Romeleåsen och i Häckebergaområdet. Romeleåsen sträcker sig diagonalt genom kommunen i nordväst-sydöstlig riktning, och skiljer den sydvästra delen, som tillhör Sydvästslätten, från den sandiga Vombsänkan i nordost som består av ett mycket flackt jordbruks-, betes- och sjölandskap. I sydligaste delen av kommunen övergår landskapet i det sydvästskånska sjö- och backlandskapet. Kävlingeån och Höje å rinner båda i sydvästlig riktning utmed Lunds norra respektive södra kommungräns. Med undantag för några större biflöden är det intensiva jordbrukslandskapet i övrigt kraftigt utdikad, våtmarker har torrlagts och mindre tillrinnande biflöden har lagts i kulvertar. Romeleåsens högsta topp i kommunen, Romeleklint, ligger 175 meter över havet. Romeleåsen är en urbergsås (horst) som lyfts upp mellan förkastningssprickor, så att alla yngre lager ovanpå sedan har eroderats bort. I urberget finns talrika diabasgångar. Omkring åsen har en berggrund av skiffer och Kågeröds- samt Jura- och rätbildningar exponerats. Utanför dem, i kommunens nordöstra och sydvästra delar, finns också yngre kalkstensberggrund kvar ovanpå. På Romeleåsen består de lösa jordlagren av relativt mager och blockrik morän, som avsatts av nordostisen. I kommunens västra delar (Lundaslätten) finns näringsrika, blockfattiga lerjordar som kan vara landets bästa åkermark. Torvområden och isälvsavlagringar finns också inom kommunen, speciellt i Häckebergaområdets sjö- och backlandskap. I Vombsänkan dominerar magra, sandiga och grusiga sjö- och åsediment, liksom i området runt Genarp. Bebyggelsen ligger ännu delvis kvar i de gamla byarnas lägen. Inom kommunen finns det också många stora adels- och kyrkoägda gods som genom tiderna har påverkat kulturlandskapets utformning. Medan de bördiga odlingsmarkerna under det senaste seklet har utvecklats till en fullåkersbygd, har den tidigare relativt öppna och fäladsdominerade Romeleåsen tagits över av skogsplanteringar. En speciell form av markanvändning har det vidsträckta Revingefältet, ett militärt övningsområde, som etablerades under 1960-talet med utgångspunkt från den gamla exercisplatsen vid Revingehed. Lunds kommun har en stor andel högt klassade områden som främst består av det stora militära övningsområdet Revingefältet på sandig mark samt angränsande Krankesjön, Vombsjön, Klingavälsån och Vombs fure som alla har höga värden. Unika naturmiljöer finns även i den stora slättermarken vid Kungsmarken och i de äldre ädellövskogarna kring Häckeberga och Dalby Söderskog. En förhållandevis stor andel av områdena är skyddade som naturreservat och Natura 2000-områden.

Biologiskt särskilt värdefulla områden

Klass 1

- LUN001 Björkesåkrasjön
- LUN002 Fågelsångsdalen och Sularpskärrret
- LUN003 Häckebergaområdet
- LUN004 Risen
- LUN005 Klingavälsåns dalgång och Ljungen
- LUN006 Vombs ängar och Klingavälsån
- LUN007 Revingefältet
- LUN008 Krankesjön
- LUN009 Dalby fälad
- LUN010 Prästaskogen och Måryd
- LUN011 Dalby Söderskog
- LUN012 Kungsmarken
- LUN013 Vombs fure

Klass 2

- LUN014 Husarahagen
- LUN015 Häckeberga norr
- LUN016 Dörröds fälad
- LUN017 Önnelövs fälad och Högebjär
- LUN018 Häckeberga Olstorp
- LUN019 Kvarnbrodda
- LUN020 Rökepipan
- LUN021 Skogsmöllebäcken och Humlamadens fälad
- LUN022 Dalby norreskog
- LUN023 Billebjer
- LUN024 Abusadalen
- LUN025 Romeleklint
- LUN026 Linnebjer

LUN027 Stadsparken i Lund

LUN028 Nöbbelövs mosse

LUN029 Stångby mosse och Hoby backar

LUN030 Dalby västermark

LUN031 Toppeladugård

LUN032 Bilarp

LUN033 Rögle fålad

LUN034 Kävlingeån

LUN035 Vombsjön

LUN036 Ekeberga

LUN037 Bökesjöområdet

LUN038 Skogshusets enefålad

LUN039 Lilla Ryd

LUN040 Gödelövs fålad

LUN041 Hardebergaängen

LUN042 Veberöds industriområde

LUN043 Skrölle backar

LUN044 Idala strövområde

LUN001 Björkesåkrasjön (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Björkesåkrasjön är en mycket produktiv, grund slättsjö med rikt fågelliv som tillsammans med höga biotopvärden i strandskogar och strandängar i väster (Svedala kommun) bildar ett mycket värdefullt naturområde. Området hade klass 1 även i naturvårdsprogrammet från 1997.

Beskrivning

Björkesåkrasjön ligger på gränsen mellan Lund och Svedala kommun och är en grund eutroflättsjö i jordbrukslandskapet, med bara någon meters djup. Sjön ligger längst upp i Höjeåns avrinningsområde och har höga ornitologiska värden. Runt sjön förekommer omfattande vassbälten och delvis täta bårder med videbuskage. Omgivningarna är skogbevuxna med såväl bok som planterade granskogar. Många solitära äldre träd finns i området och är av betydelse för den lägre faunan och för hålbbyggande fåglar. Väster om sjön (i Svedala kommun) finns omfattande strandängar som är viktiga för fågelfaunan och hyser en del sällsynta kärlväxter. Området är ostört för att ligga i sydvästra Skåne och här finns en stor viltpopulation med bland annat alla fyra hjortdjur. Fågellivet är rikt både under häckningstid och för rastande fåglar övriga året. I sjön och dess vassar kan arter som rördrom, småfläckig sumphöna, pungmes, sävsparv, årta och svarthakad buskskvätta (häckade 2016) påträffas. I skogarna runt sjön finns spillkråka, gröngöling, stare och mindre hackspett. På strandängarna har bl.a. storspov och ängspiplärka häckat. Havsörn ses året runt i området. Det finns ett fåtal fiskarter i sjön, bl.a. ål. Björkesåkrasjön är svårtillgänglig och rapporterna från området på Artportalen är få.

Biotopvärden

Grund slättsjö med rik flytbladsvegetation och omfattande vassar. Varierad ädellövskog och alsumpskog kring sjön.

Artvärden

Totalt har ett 60-tal rödlistade arter noterats i området sedan 1990. Bland dessa kan nämnas årta (EN) och rördrom (NT) som häckfåglar vissa år. Även ål (CR) förekommer i sjön.

Ekologiska samband

Området ligger i ett viktigt spridningsstråk i nord-sydlig riktning mellan Häckeberga och Prästaskogen-Brisbjär-Havgård. Sturups flygplats ligger som en barriär i väster. Området ingår i värdeetrakter för våtmark och ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Björkesåkrasjön ingår i en limnisk värdeetrakt och Höje å är ett viktigt spridningsstråk för sötvattenlevande arter.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på vattenkvaliteten från flygplatsen eller jordbruksdriften i omgivningen. Ingen negativ påverkan på vattenkemi, morfologi eller hydrologi. Låg störningsnivå från friluftslivet. Fortsatt betesdrift på strandängarna. Bevara äldre träd och död ved i skogsmiljöerna.

Status

- Hela området ingår i Häckeberga naturvårdsområde (1987).
- Hela området är av riksintresse för naturvärden, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Strandskydd runt sjön (upp till 300 meter).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklöv, A. 2003. Fiskar och fiske i Lunds kommun. Rapport av Eklövs Fiske & Fiskevård till Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1987. Fastställelse av skötselplan för Häckeberga naturvårdsområde.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- VISS. 2022. Björkesåkrasjön. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

LUN002 Fågelsångsdalen och Sularpskärret (klass 1)

Foto: Marie Björkander / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplat till rikkärr, äldre ädellövskog och ett mosaikartat landskap. Området är bedömt som klass 1 i både det regionala naturvårdsprogrammet från 1997 och i det kommunala från 2006 vilket har motiverat naturreservat och Natura 2000-område. Det är framförallt rikkärret och dalgångens varierade vegetation som motiverar klass 1 utifrån en biologisk värdering.

Beskrivning

Fågelsångsdalen består av en mosaik av naturtyper med betesmarker främst på den norra sidan av Sularpsbäcken medan den södra sidan täcks av ädellövskog som har utvecklats mot naturskog med en lundartad vegetation. Alm, ask, lind, bok och lönn dominerar i trädskiktet och längs bäcken finns en bård med al. Buskfloran är rik med bland annat hassel, benved och skogstry. Markvegetationen utgörs bland annat av gulplister- och skogsbingelsamhällen. Skogsbeståndet har lång kontinuitet även om beståndets täthet har varierat genom åren. I dalgången finns också bestånd med vitskråp. Vid Sularpsbäcken växer bäckfräne på sin enda lokal i landet. Död ved har skapat förutsättningar för en intressant vedinsektsfauna. Den fuktiga miljön intill bäcken är gynnsam för många olika molluskararter. I Fågelsångsdalen har häckande fåglar inventerats sedan 1952 och torde vara ett av de mest väldokumenterade områdena i Europa i det avseendet. Mer än tjugo fågelarter häckar regelbundet i området, bland annat kärrsångare. Vid Sularp finns ett rikkärr med karaktäristisk vegetation och flora och en välutvecklad mossvegetation. Flera berggrundsskärningar blottar ordovicisk skiffer i området. Måktiga kalkstenslager är orsaken till den täktverksamhet som har bedrivits i området och från 1400–1500-talen finns uppgifter om brytning av "blå kalksten" och tegelbränning.

Biotopvärden

Mosaiklandskap med gräsmarker, ädellövskog, buskmarker och många bryn samt rikkärr med typisk vegetation

Artvärden

Totalt har ett 50-tal rödlistade arter påträffats i området sedan 1990. Av dessa kan nämnas kärllväxterna blågrönt mannagräs (VU), kustdagdkåpa (VU), kärnäva (EN), källfräne (VU) och raggarv (VU). Den rödlistade arten skånsk sprötmossa (VU) är påträffad. De äldre träden ger livsmiljö för insekter som mindre strömvapenflugor (VU), snedfläckig strömvapenflugor (VU) och boktigerflugor (NT). Den sällsynta kalkkärrgrynsnäcken (NT) finns i Sularpskärr.

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag och är ett viktigt stråk längs Sularpsbäcken mot Kungsmarken i väster och Skrylleskogen i sydöst. Sularpsbäcken är en limnisk värdestrakt och spridningslänk till Kävlingeån.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt slätter i Sularpskärr och beteshävd i Fågelsångsdalen. Naturresevatet gör att förutsättningarna är goda för bevarande.

Status

- Stora delar av området ingår i naturresevatet Fågelsångsdalen (1963).
- Stora delar av området ingår i Natura 2000-område Fågelsångsdalen SE0430126 (2004).
- I väst ingår det kommunala naturresevatet Sularpskärr (2010).
- I väst ingår Natura 2000-område Sularpskärr SE0430130 (2004).
- Stora delar av området är av riksintresse för naturvården, Hardeberga-S Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (2000).
- I väst ingår en del i myrskyddsplanen, Sularpskärr (2007).
- Strandskydd längs bäcken (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Eklöv, A. 2003. Fiskar och fiske i Lunds kommun. Rapport av Eklövs Fiske & Fiskevård till Lunds kommun.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2018. Undersökning av fiskfauna och vandringshinder - Höje å - Kävlingeån 2018.
- Enemar, A. & Thorner, A-M. 2003. Fågelsångsdalen 50 år. Årsrapport 2002 med några svep över halvseklens trender. Anser 42: 17–23.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2010. Bildande av naturresevatet Sularpskärr.
- Lunds kommun. 2010. Skötselplan för naturresevatet Sularpskärr.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.

- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1963. Beslut om bildande av naturreservatet Fågelsångsdalen.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1993. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Fågelsångsdalen.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Fågelsångsdalen SE0430126.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Sularpskärret SE0430130.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturvårdsverket. 2007. Myrskyddsplan för Sverige. Objekt i Skåne län. Rapport 5670.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Runesson, L. 2015. Sularpskärret då-, nu- och framtid. Naturskyddsföreningen Lund.
- Svensson, J. 2015. Sularpskärret – inventering av mossfloran. Lunds universitet.

LUN003 Häckebergaområdet (klass 1)

Foto: Maria Sandell/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Ett av Skånes mest värdefulla ädellövskogsområden med ett mycket stort antal rödlistade arter. Området kring Häckebergasjön och Skoggårdsängar är mångformigt och varierat och består av

såväl gamla ädellövskogar som våtmarker, betesmarker och rikkärr. Områdets storlek, variation och kontinuitet bidrar till klassningen som var klass 1 även i naturvårdsprogrammet 1997.

Beskrivning

Häckebergasjön är en av källsjöarna till Höje å. Sjön är relativt grund och har en svagt eutrof karaktär, men förekomsten av vassområden är begränsad. Sjöns stränder kantas av mäktiga trädbårder med främst ek, bok och al. En stor del av träden är gamla och hyser en rik skalbaggs- och insektsfauna samt många ovanliga mossor och lavar. Sjöns öar är bevuxna med ädellövskog som har fått utvecklas fritt sedan 1800-talet då flera hade parkanläggningar. Bökesjön, en mindre sjö strax öster om Häckebergasjön, kan betraktas som en dystrof sjö med brunfärgat vatten. Det är en relativt ovanlig sjötyp i denna del av länet, som präglas av intensivt jordbruk. I väster ligger Skoggårdsängar, som är ett omfattande våtmarksområde med växlande vegetation och flora. Torvtäkt bedrevs under lång tid, och ängarna nyttjades i äldre tid för slätter och bete. Högstarr- och lågstarrvegetation och välutvecklade mossmattor förekommer i de gamla torvgravarna, som är under igenväxning med videbuskage och sumpskog. Här finns även mindre partier med rikkärr som har restaurerats. Vattenståndet regleras numera. Kärrområdets öar och omgivning är bevuxna med bok- och ekskogar av såväl hed- som ängstyp. Faunan är rik och varierad och området är en viktig lokal för många insekter samt kron- och dovhjort. I sjön finns bl.a. ål, gädda och abborre och i sjöns in- och utflöden bl.a. grönling.

Biotopvärden

Äldre bokskog med mycket död ved. Sjöar och kärrmarker med flytbladsvegetation, vassar och buskvegetation. Rikkärr.

Artvärden

Totalt har över 100 rödlistade arter påträffats i området. Framför allt finns här en mycket lång rad vedlevande insekter, lavar och svampar. Bland de mest hotade kan nämnas gulbent kamklobagge (EN), savlundlav (EN), liten ädellav (EN), hartsticka (EN), tigmussling (EN) och igelkottstaggsvamp (CR). Natura 2000-arten citronfläckad kärrtrollslända har noterats i området. Ål (CR) har noterats i sjön och dess in- och utflöden i Höje å. Utter (NT) har börjat dyka upp i området och här finns en rik fladdermusfauna med bland annat barbastell (VU) och större brunfladdermus (LC). Även fågellivet är rikt med bland annat mindre hackspett (NT), spillkråka (NT) och tillfälligt sommargylling (EN) och rördrom (NT). Kärnväxtfloran är inte lika rik på rödlistade arter men här finns strandviol (VU) och klibbveronika (NT). En annan intressant art är orkidén myggblomster på Skoggårds ängar.

Ekologiska samband

Området är mycket mångformigt och erbjuder livsmiljöer för en lång rad arter. Viktiga spridningssamband finns söderut mot Björkesåkrasjön och norrut till Häckeberga Norr, Risen, Dörröds fålad och bokskogen längs Höje åns övre del. Området är del av värdestrakt för ädellövskog, våtmarker och gräsmarker i GI:s planeringsunderlag. Källsjöarna tillsammans med Höje å fungerar som viktigt spridningsstråk för sötvattenlevande arter och sjön ingår i limnisk värdestrakt.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt kontinuitet för ädellövslogen med riklig förekomst på död ved och gamla träd. Igenväxning av de kvarvarande öppna ytorna på Skoggårdsängar behöver motverkas. Ingen negativ påverkan på hydrologi och vattenkvalitet.

Status

- Stora delar ingår i naturreservatet Häckeberga – Skoggård (2008).
- I söder ingår naturreservatet Häckeberga – Degebergahus (2008).
- I söder ingår Natura 2000-området Häckeberga-Degebergahus SE0430154 (2004).
- Stora delar ingår i Natura 2000-området Häckeberga-Skoggård SE0430153 (2004).
- Området utanför naturreservaten ingår i Häckeberga naturvårdsområde (1982).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- Stora delar i väst ingår i myrskyddsplanen, Skoggårds ängar (1994).
- Strandskydd runt sjön (upp till 300 meter) och längs ån (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Blomberg, P. 2017. Romeleåsen och sjölandskapet - En kunskapssammanställning. På uppdrag av Romeleåsen- och sjölandskapskommittén
- Blomberg, P., Arup, U., Hansson, S-Å & Huggert, L. 2001. Rödlistade arter i sydsvenska trädmiljöer. En översiktlig inventering av lavar, mossor, svampar och vedinsekter i 20 områden.
- Eklöv, A. 2003. Fiskar och fiske i Lunds kommun. Rapport av Eklövs Fiske & Fiskevård till Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1987. Fastställelse av skötselplan för Häckeberga naturvårdsområde.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2008. Bildande av naturreservatet Häckeberga – Degebergahus.
- Länsstyrelsen Skåne. 2008. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Häckeberga – Degebergahus.
- Länsstyrelsen Skåne. 2008. Bildande av naturreservatet Häckeberga – Skoggård.

- Länsstyrelsen Skåne. 2008. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Häckeberga – Skoggård.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Häckeberga-Degebergahus SE0430154.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Häckeberga-Skoggård SE0430153.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturvårdsverket. 1994. Myrskyddsplan för Sverige. Objekt del Malmöhus län.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Sandsten, H. 2009. Vattenväxter i skånska sjöar- En sammanställning och bedömning av flytblads- och undervattensväxter Rapport 2009:52, Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. Häckebergasjön. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

LUN004 Risen (klass 1)

Foto: Alex Regnér/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

En av få kvarvarande större fåladsmarker i sydvästra Skåne med höga biotop- och artvärden som motiverat bildande av naturreservat. Området hade klass 1 i det regionala naturvårdsprogrammet 1997.

Beskrivning

Ett småkuperat, mosaikartat skogs- och fäladslandskap med hed- och torrängsartade vegetationstyper på höjdryggarna och fuktängar, fukthedar och kärr (inklusive rikkärr) i svackorna. Delar av området består av enefälader och här finns torrängsvegetation med rikligt av backsippa och backtimjan. Höjdryggarna i området består främst av sand och grus och områdets magra markförhållanden med många kärrpartier har gjort att det inte odlats upp. I fäladsmarken finns ett rikkärr vid ett fuktstråk. Här växer bl.a. slankstarr, plattsäv och ängsvädd. Rikkärret är av medelrikkärskaraktär. I södra delen finns ytterligare ett medelrikkärr som är mycket litet men hyser bl.a. majnycklar, ängsvädd och källtuffmossa. Fram till 1940-talet var en större del än idag betad och obetade partier har idag utvecklats till skogsmark. Några äldre bestånd med bok har förutsättningar för en rik svamp- och lavflora samt insektsfauna. Området gränsar till Genarps tätort i norr och Häckebergasjön och Skoggårds ängar i söder.

Biotopvärden

Området har många olika gräsmarksbiotoper som ljunghed, torräng, fukthed och gräshed i den stora fäladsmarken i norr med inslag av kärr, rikkärr, småvatten och träd- och buskdungar. I den södra delen dominerar skogsmark med både barrskog, bok och andra lövträd och en del inslag av äldre vidkroniga träd och förekomst av död ved. I fuktigare partier finns en hel del al- och björkskog.

Artvärden

Totalt har ett 90-tal rödlistade arter påträffats i området sedan 1990. Framför allt är det kärlväxtfloran och ängssvampfloran som är representerad bland de rödlistade arterna. Bland de hotade arterna kan nämnas plattsäv (VU), revig blodrot (VU), lungrot (VU), ljunghed (VU), krypfloka (VU), lutvaxskivling (VU), sepiavaxskivling (VU) och sammetsmuseron (VU). I skogen i söder finns en del äldre bokbestånd med bland annat insekterna bokblombock (VU) och grön barkglansbagge (NT). På fäladsmarken har påträffats skoveldyngbagge (VU), streckhedspinnare (VU), hedpärlemorfjäril (NT) och svartfläckig blåvinge (NT) som här har sin sydvästligaste utpost i landet

Ekologiska samband

De sandiga markerna söder om Genarp sträcker sig en bit åt nordöst och västerut. Risen har spridningssamband till andra sandiga öppna gräsmarker i närområdet och ingår i värde-trakt för gräsmarker i GI:s planeringsunderlag. Området ingår även i värde-trakt för våtmarker och ädellövskog med spridningssamband till Häckeberga i söder.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd av fäladsmarken med återkommande röjningar av sly. Bevarande av hydrologi och vattenkvalitet i dammar och våtmarker. Bevarande av skoglig kontinuitet med förekomst av gamla träd och död ved.

Status

- Stora delar av området ingår i naturreservatet Risen (1972).
- Stora delar av området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).

- Stora delar av området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Blomberg, P. 2017. Romeleåsen och sjölandskapet - En kunskapssammanställning. På uppdrag av Romeleåsen- och sjölandskapskommittén
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1980. Beslut om bildande av naturreservatet Risen.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2004. Fastställelse av uppdaterad skötselplan för naturreservatet Risen.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Beslut om ändrade ordningsföreskrifter för naturreservatet Risen.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Nilsson, L A. 2007. Spetsandbi och andra rödlistade sandbin beroende av säl- och videblommor i Sverige - En inventering och statusbedömning 2006. Meddelande 2007:12, Länsstyrelsen Kalmar.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Sörensson, M. 2010. Urban parkmarks betydelse för insektsfaunan: Inventering av solitära bin och andra insekter på sandig parkmark i Veberöd och Genarp 2010. Lunds kommun.

LUN005 Klingavälsåns dalgång och Ljungen (klass 1)

Foto: Jörgen Nilsson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Ett av Skånes viktigaste fuktängsområden i inlandet med värdefulla miljöer längs den meandrande Klingavälsån. Området hyser flera klassiska fågellokaler som också har höga biotop- och artvärden i övrigt. Området är skyddat som naturreservat och Natura 2000-område samt RAMSAR-område.

Beskrivning

De naturtyper som förekommer i Klingavälsåns dalgång är av betydande markhistoriskt värde, främst på grund av lång kontinuitet i nyttjandet av ängs- och hagmarker för slätter och bete. Hävdnen har gett upphov till öppna ängsmarker längs ån, hagmarker med al, björk eller ek. Delar av området är därför av botaniskt värde och arter som luktvädd, majviva, majnycklar och kärresälting förekommer i den östra delen. De hävdade våtmarkerna längs ån har givit upphov till gynnsamma biotoper för många våtmarksfåglar. Dalgången är en mycket viktig rastplats för gäss, särskilt sädgäss och bläsgäss och vintertid övervintrar många rovfåglar. Vissa områden av dalgångens odlingsmarker är viktiga tillhåll för kronhjort. På de sandiga trädesåkrarna söder om väg 11 påträffas grå hedvårtbitare och andra sällsynta sandlevande insekter, dessa är också viktiga för hotade åkerogräs. Klingavälsåns dalgång är också klassificerad som våtmarksområde av internationell betydelse (Ramsar-område). Klingavälsån är ett representativt exempel på en meandrande slättå i de delar där ån inte rätats. Den tidigare rätade delsträckan söder om Klostersågen ner till Hemmestorps mölla återmeandrades 2014 inom UC4Life-projektet. Därefter har försök med återutsättning av tjockskalig målarmussla genomförts. I ån finns bl.a. fiskarterna öring, grönlång, stensimpa och ål. Äldre hägnadssystem i form av jordvallar, översandade stengården samt bevarade rester av översilningssystem och dammanläggningar,

ännu hävdade slättermarker samt åkermarker med flerhundraårig kontinuitet bildar tillsammans med resterna av äldre bymiljöer eller friliggande brukningsenheter i angränsande delar av Sjöbo kommun en sammanhållen enhet, som gör området kulturhistoriskt värdefullt. Den öppna dalgången är estetiskt tilltalande med vida utblickar och en karakteristisk landskapsbild. Området har genom sina natur- och kulturvärden stor betydelse för rekreation och friluftsliv. I väster vid Veberöds ljung finns ett ålderdomligt jordbrukslandskap med magra åkerjordar i ett flackt och av sand dominerat område. I områdets norra del finns vackert utbildade björkhagar med underväxt av en. Värdefulla är också de äldre ekar, som en gång vuxit upp som solitärer direkt i små åkertegar - en landskapstyp som beskrevs av Linné i mitten av 1700-talet. Delar av de forna åkrarna har planterats med tall. Vegetationen är av torrhedskaraktär med karakteristiska arter som borsttåtel, sandstarr, monke, styvmorsviol och skatnäva. På några platser förekommer rikligt med bl.a. fingerhirs och backsippa. Vid Ljungen finns en bokskog av ängskaraktär med en välutvecklad vårflora av vitsippor, skogsbingel och lundviol. De delar som inte är skogbevuxna eller uppodlade nyttjas som betesmark. Vid Klostersågen finns ett extremrikkärr med typisk vegetation bestående av bl.a. loppstarr, majnycklar, ängsnycklar, vildlin, majviva och kärresälting.

Biotopvärden

Torra sandiga gräsmarker med lång hävdkontinuitet som betesmark och trädesbruk för odlingsmarker. Vattendrag med naturlig meandring och erosionsprocesser och kringliggande fuktängar och extremrikkärr. Äldre ädellövskog och fristående gamla ekar i betesmark.

Artvärden

Totalt har ett 80-tal rödlistade arter påträffats inom Lunds kommuns del av området sedan 1990. Natura 2000-arterna stensimpa och tjockskalig målarmussla (EN) samt den hotade fiskarten ål (CR) finns i ån. Den av EU utpekade arten citronfläckad kärrtrollslända har även noterats i området. Bland de rödlistade arterna finns främst kärllväxter och insekter knutna till de sandiga markerna. Av de hotade arterna kan nämnas luktvädd (VU), pipstakra (EN), ryl (EN), hårdyngbagge (VU) och mörkgökbi (VU). Klingavälsån är av stor betydelse för såväl rastande som häckande fåglar. Bland de häckande fåglarna finner man t.ex. storspov (EN), tofsvipa (VU), vit stork (EN), buskskvätta (NT) och svarthakad buskskvätta (VU).

Ekologiska samband

Vattendragen i området utgör limniska värdetrakter och spridningslänkar via Klingavälsån till bl.a. Kävlingeån. Området ingår i värdetrakt för gräsmarker med spridningssamband till andra gräsmarker längs Klingavälsån. Området ingår också i värdetrakter för sandmarker med viktiga spridningssamband i hela Vombsänkan samt värdetrakter för våtmarker i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt betes- och slätterhävd utan negativ påverkan på områdets hydrologi. Markstörningar för att blotta sand. Regelbundet återkommande svämningar. Ingen påverkan på vattenkemi, morfologi eller hydrologi.

Status

- Stora delar av området ingår i naturreservatet Klingavälsåns dalgång (1968).
- I väst ingår naturreservatet Veberöds ljung (2013).
- Stora delar ingår i Natura 2000-område Klingavälsån SE0430087 (2010).
- Stora delar ingår i Natura 2000-område Klingavälsån-Karup SE0430110 (2004).
- Stora delar ingår i Ramsar-området Klingavälsån-Krankesjön (1974).
- I norr ingår en del av djur- och växtskyddsområdet Vombs Fure (1992) med tillträdesförbud under perioder.
- Stora delar av området är av riksintresse för naturvården, Klingavälsån (2000).
- Mindre delar i väst är av riksintresse för naturvården, Sandurområdet mellan Veberöd och Blentarp (2000).
- Nästan hela området är av riksintresse för friluftslivet, Vomb och Klingavälsån (2017).
- Norra delarna tillhör vattenskyddsområdet Vomb, inom Lund (1998).
- Klingavälsån är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Strandskydd längs ån (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2018. Undersökning av fiskfauna och vandringshinder - Höje å - Kävlingeån 2018.
- Ekologgruppen. 2017. Inventering av sirlig skivsnäcka (*Anisus vorticulus*) i Skåne 2017. På uppdrag av
- Länsstyrelsen Östergötland.
- Eriksson, M. 2016. Effekter av restaureringsåtgärder utförda 2013/2014 i Fyleån och Klingavälån. Slutrapportering UC4LIFE E2. Monitoring, CAB Skåne. Rapport 2016:39, Länsstyrelsen Skåne.
- Lundberg, S. & Österling, M. (red.) 2016. Målarmusslans återkomst – till nytta för människa, djur och natur. Handbok, UC4LIFE, Länsstyrelsen Skåne.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1968. Beslut om bildande av naturreservatet Klingavälsåns dalgång.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Klingavälsån SE0430087.
- Länsstyrelsen Skåne. 2013. Beslut om bildande av naturreservatet Veberöds ljung.

- Länsstyrelsen Skåne. 2013. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Veberöds ljunng.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-område Klingavälsån-Karup SE0430110.
- Länsstyrelsen Skåne. 2019. Beslut om ändrad geografisk utbredning och ändrade föreskrifter av djurskyddsområdet Vombs fure.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Ramsar. 2017. Ramsar informationsblad för Sverige, Klingavälsån-Krankesjön.
- Sörensson, M. 2010. Urban parkmarks betydelse för insektsfaunan: Inventering av solitära bin och andra insekter på sandig parkmark i Veberöd och Genarp 2010. Lunds kommun.
- VISS. 2022. Klingavälsån. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

LUN006 Vombs ängar och Klingavälsån (klass 1)

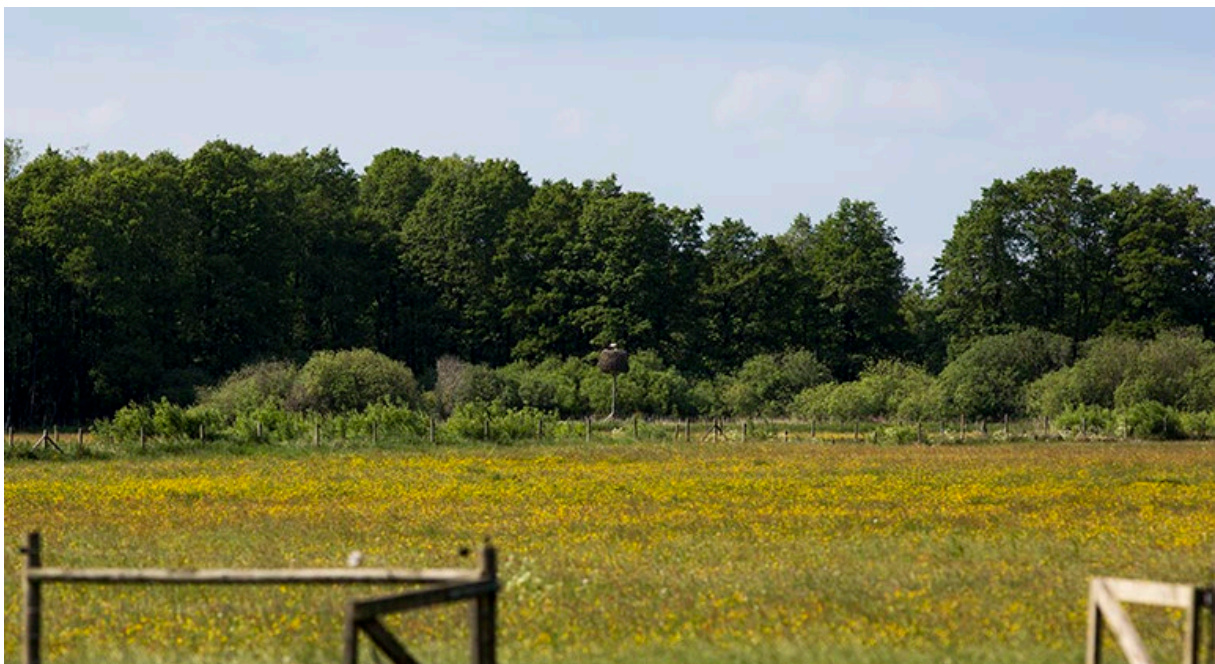

Foto: Alex Regnér/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Unikt våtmarks- och fuktängsområde i anslutning till Klingavälsån i Skånes inland med mycket höga artvärden som har motiverat Ramsarområde, Natura 2000 och naturreservat. Områdets stora och sammanhängande areal motiverar klassningen som klass 1.

Beskrivning

Vombs ängar är känt för sitt bevarade översilningssystem från 1859 som skapade unika förutsättningar för fågelfaunan fram till 1940-talet då det slutade skötas. Sedan 1980-talet har insatser gjorts för att återskapa översilningssystemet. Inom området i Klingavälsån har sammanlagt 3 km av åfåran återskapats. Försök med återutsättning av tjockskalig målarmussla (EN) genomfördes 2014–2016 inom UC4Life-projektet. I ån finns bl.a. fiskarterna öring, grönlång, stensimpa och ål. Området hävdas både genom bete och slåtter och har gjorts så under mycket lång tid. De regelbundna översvämningarna är en viktig del av ängsmarkernas dynamik. Tidigare häckade rödspoven i området och fortfarande finns typiska våtmarksarter som enkelbeckasin, rödbena, gulärta, storspov, gravand, ängspiplärka och tofsvipa. Under övriga delar av året är området mycket viktigt som rastplats för främst änder och gäss samt vadare under flyttsträcken.

Biotopvärden

Fuktiga ängsmarker som periodvis är översvämmade och vattendrag med relativt god ekologisk status. Vid Norregård finns sandiga marker med sandhedsvegetation.

Artvärden

Främst är det fågelfaunan som har höga artvärden i området. Här finns bland annat häckande vit stork (EN) och storspov (EN). Värt att nämna är även att kornsparv (EN) häckade på Vombs ängar 2021 och att i omgivande marker häckar spillkråka (NT). De rödlistade groddjuren lökgröda (VU) och strandpadda (NT) finns på sandiga marker i området. Totalt har ett 90-tal rödlistade arter noterats, alla utom 8 är fågelarter. I ån finns Natura 2000-arterna stensimpa och tjockskalig målarmussla (EN) samt ål (CR). Även den av EU utpekade arten citronfläckad kärrtrollslända har noterats i området.

Ekologiska samband

Klingavälsån ingår i en limnisk värdetrakt och utgör ett mycket viktigt spridningsstråk mellan Kävlingeån, Krankesjön och Sövdesjön för vattenlevande arter samt för arter som är knutna till våtmarker, fuktängar och sandmarker. Området ingår även i värdetrakt för gräsmarker, våtmarker och sandmarker. Området gränsar till det större sandmarksområdet Revingefältet.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt hävd av de fuktiga gräsmarkerna och ingen negativ påverkan på vattenkvalitet, morfologi eller hydrologi. Regelbundet återkommande översvämningar. På de sandiga markerna finns behov av regelbundna markstörningar för att gynna sandlevande arter.

Status

- Hela området ingår i naturreservatet Klingavälsåns dalgång (1968).
- Hela området ingår i Natura 2000-området Klingavälsån SE0430087 (2010).
- I norr ingår Natura 2000-område Vombs Norregård SE0430131 (2004).
- I väst ingår en del av Natura 2000-område Revingefältet SE0430113 (2004).
- Liten del i söder ingår i Natura 2000-område Klingavälsån-Karup SE0430110 (2004).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Klingavälsån (2000).

- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Vomb och Klingavälsån (2017).
- Hela området ingår i Ramsar-området Klingavälsån-Krankesjön (1974).
- Sydöstra delen tillhör djur- och växtskyddsområdet Vombs Fure (1992), med tillträdesförbud under perioder.
- Sydöstra området tillhör vattenskyddsområdet Vomb, inom Lund (1998).
- Utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Strandskydd längs ån (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2018. Undersökning av fiskfauna och vandringshinder - Höje å - Kävlingeån 2018.
- Ekologgruppen. 2017. Inventering av sirlig skivsnäcka (*Anisus vorticulus*) i Skåne 2017. På uppdrag av Länsstyrelsen Östergötland.
- Eriksson, M. 2016. Effekter av restaureringsåtgärder utförda 2013/2014 i Fyleån och Klingavälån. Slutrapportering UC4LIFE E2. Monitoring, CAB Skåne. Rapport 2016:39, Länsstyrelsen Skåne.
- Green, M. 2016. Inventering av strandängsfåglar – Sammanställning av resultat för västra Skåne och Vombsänkan 2012. Rapport 2016:11, Länsstyrelsen Skåne.
- Lundberg, S. & Österling, M. (red.) 2016. Målarusslans återkomst – till nytta för människa, djur och natur. Handbok, UC4LIFE, Länsstyrelsen Skåne.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1968. Beslut om bildande av naturreservatet Klingavälsåns dalgång.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Klingavälsån SE0430087.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-område Klingavälsån-Karup SE0430110.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-område Vombs Norregård SE0430131.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Revingefältet SE0430113.
- Länsstyrelsen Skåne. 2019. Beslut om ändrad geografisk utbredning och ändrade föreskrifter av djurskyddsområdet Vombs fure.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, A. 2003. Fågelinventeringar på Vombs ängar 1999–2003. Lunds kommun, Länsstyrelsen Skåne och WWF.
- Ramsar. 2017. Ramsar informationsblad för Sverige, Klingavälsån-Krankesjön.
- VISS. 2022. Klingavälsån. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

LUN007 Revingefältet (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Ett unikt sandmarksområde som omger Krankesjön och har en av de största koncentrationerna av rödlistade arter i landet. Större delen av området är utpekad som Natura 2000-område.

Beskrivning

Revingefältet är sedan 1960 ett militärt övningsfält, som till övervägande del hålls öppet genom betesdrift. De militära fordonen ger upphov till markstörning som är gynnsam för organismer som är beroende av bl.a. sandblottor och temporära småvatten. De forna åkrarna och ängarna är idag vidsträckta betesmarker med en tilltalande landskapsbild, ibland av savannliknande karaktär. Markförhållandena domineras av sand- och grusavlagringar som har avsatts i den forna Vombissjön. Topografin är flack med enstaka höjdryggar kring Silvåkra och vid Tvedöra. Lågt liggande områden utgörs av mossar med torvlager eller andra organiska jordar. De gamla mossarna är till stor del utbrutna och numera försumpade och igenvuxna med björk och vide eller innehåller små öppna vattenspeglar. Spåren av torvtäkt är tydliga vid Sandby mosse, väster om Krankesjön och i Silvåkrakärret. I området ligger sjöarna Krankesjön, Fönesjön och

Silvåkrakärret. Det senare är resultatet av en utdikning av Silvåkrasjön i slutet av 1800-talet. Vegetationen är på grund av det tidigare markutnyttjandet trivial på stora ytor, men på de vidsträckta sandfälten i de östra delarna och kring Stigsåkra och Klingvalla, utbreder sig sandgräshedar med borsttåtel som karaktärsart. I områden med rörlig sand växer även strandråg. Floran på sandfälten består av en värdefull torrmarksvegetation karaktäriserad av arter som bland annat skatnäva, styvmorsviol, vårnagelört, fältmalört, hedblomster, rödven och sandstarr. I fuktigare partier med kalkförekomst finns kalkfuktängar med arter som darrgräs, slätterblomma, småvänderot och flera arter orkidéer. Djurlivet är mycket rikt och varierat. Fågelrikedomen är stor och området är mycket värdefullt som både häckningsområde och som rast- och övervintringsområde för många fågelarter, särskilt rovfåglar, gäss och andfåglar. Till områdets häckfåglar hör bland annat röd glada, tornfalk, kärrsångare och sommargylling. Vid Stensoffa ekologiska station bedrivs sedan lång tid tillbaka fältekologisk forskning. Vid Stensoffa finns många gamla vattenfyllda torvgravar, vilka är av stor betydelse för djurlivet. I en av dessa, liksom längs stranden mot Silvåkra, finns utbredda bestånd med ag. Revingefältet har utomordentligt stor betydelse för allmänhetens rekreation och friluftsliv när militär verksamhet inte bedrivs. I området finns flera avgränsade objekt med särskilt höga naturvärden. Vid Vaselund finns en svacka i terrängen med från omgivningarnas sanddominerade områden avvikande vegetation och flora. Här finner man fukthet med dominans av blåttåtel, stagg, ängsvädd och hirsstarr och med riklig förekomst av klockgentiana. Den senare är värdväxt för alkonblåvingen som fanns i området fram tills cirka 2010 men som nu endast förekommer på en lokal i Skåne (Hunneröds mosse). Vaselund hävdas genom bete, men är delvis bevuxet med björksly. Nygårdsängen består delvis av rikkärr och är en av endast tre lokaler i landet som hyser svarttåg. De närbelägna skogspartierna är tillhåll för många fågelarter, bland annat sommargylling. Oran är en liten skogsdunge med olikåldrigt bestånd av bok, ask och alm på en höjd. Markvegetationen är rik och domineras av gulplistervegetation med inslag av arter som bland annat lundvårlök och hålnunneört.

Biotopvärden

De mest unika biotoperna på Revingefältet utgörs av de sandiga gräsmarkerna i kombination med torräng och torrhed där sandblottor utgör en viktig struktur för biotopernas höga värden. I övrigt förekommer en stor mosaik av biotoper som tillsammans ger området höga naturvärden, med bland annat Krankesjön i centrum, våtmarker med rikkärr och sumpskogar, skogspartier med värdefulla ekar och bokar samt barrträd, flera gårdsmiljöer, en före detta banvall med mera.

Artvärden

Revingefältet är ett av Skånes artrikaste områden med närmare 400 rödlistade arter noterade sedan 1990. De torra sandiga markerna hyser framför allt en unik insektsfauna med landets artrikaste förekomst av vildbin och andra steklar, men även frölöpare, fjärilar, dyngbaggar och blomflugor. På de sandiga markerna finns även rester från det historiska brukandet med hotade åkerogräs som åkermadd (VU) och klubbfibbla (EN). På gräsmarkerna häckar bland annat storspov (EN) och mängder med gäss och rovfåglar födosöker. I buskrikare områden finns buskskvätta (NT), gulsparv (NT) och trädlärka (LC). Våtmarkerna på Revingefältet omfattar

sänkta sjöar och flera dammar med strandpadda (NT) och lökgroda (VU) samt kärr och rikkärr med orkidéer, ag och svarttåg (CR).

Områdets lövdungar är hemvist för sommargylling (EN) och en rad rödlistade, vedlevande insekter som bl.a. bokblombock (VU), prydnadsbock (NT) och blåsvart brunbagge (EN). I området har ett 15-tal rödlistade svampar noterats, däribland hartsticka (EN), silkeslidskivling (VU), skillerticka (VU), pälsticka (VU), finporing (VU) och stjälskröksvamp (NT). Tre Natura 2000-arter finns i området: bredkantad dykare (LC), citronfläckad kärrtrollslända (LC) och större vattensalamander (LC).

Ekologiska samband

Ett unikt vidsträckt och mångformigt landskap med många viktiga ekologiska funktioner och samband. Området ingår i värdeetrakt för sandmarker i GI:s planeringsunderlag och hänger ihop med Vombs fure och sandiga marker kring Klingavälsån. Området ingår även i värdeetrakt för gräsmarker, våtmarker och ädellövskog, samt en mindre värdeetrakt för sumpskog med spridningssamband mellan sumpskogarna väster och öster om Krankesjön. Flera av vattendragen i området är limniska värdeetrakter och spridningslänkar till bland annat Krankesjön och Kävlingeån.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd och störning av sandmarker i form av militära övningar eller liknande.

Status

- Området ingår i Natura 2000-område Revingefältet SE0430113 (2004).
- Stora delar är av riksintresse för naturvården, Hardeberga-Södra Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (2000).
- I öster ingår delar av området i riksintressen för naturvården, Klingavälsån (2000).
- Delar av området ingår i Ramsar-området Klingavälsån-Krankesjön (1974).
- Strandskydd längs flera vattendrag (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Försvarsmakten & Fortifikationsverket. 2017. Revingeheds övningsfält - Övnings- och miljöanpassad skötselplan (ÖMAS).
- Loman, J. 2009. Inventering av lökgroda och stinkpadda på Revingefältet 2009.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Revingefältet SE0430113.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Nyström, P & Stenberg, M. 2016. Herptilinventeringar inom 11 Natura-2000 områden -Status före åtgärdsarbetet (Action A4). Länsstyrelsen Skåne.
- Nyström, P & Stenberg, M. 2016. Trollsländor och dykarbaggar inom 7 utvalda Natura-2000 områden -Status före åtgärdsarbetet (Action A5). Länsstyrelsen Skåne.
- Ramsar. 2017. Ramsar informationsblad för Sverige, Klingavälsån-Krankesjön.

LUN008 Krankesjön (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

En av landets viktigaste fågelsjöar med en lång rad häckande och rastande arter. Internationellt viktigt våtmarksområde och Natura 2000-område.

Beskrivning

Krankesjön har under mycket lång tid varit en av landets förnämaste fågelsjöar. Sjön har sänkts vid flera tillfällen och de torvjordar som då har blivit tillgängliga genom landvinningarna framför allt väster om sjön har utnyttjats för torvtäkt. Hela sjön är grund med under två meters djup. Vattenstatusen är naturligt basisk och måttligt näringsrik. Vegetationen i sjön domineras av kransalger och nateväxter. Sjön hyser ett tiotal fiskarter och produktionen är hög, med dominans av mört och abborre. Den ovanliga arten groplöja finns här. I sjön finns dessutom en artrik snäckfauna. Skogspartier med björk, al och viden förekommer i anslutning till torvgravar i västra delen liksom i strandzonen runt stora delar av sjön. Utmed den nordvästra kanten av sjön finns ett mindre extremrikkärr som är relativt artfattigt sett till rikkärrsindikatorer och domineras av

bunkestarr och ag. Här finns en rik förekomst av späd skorpionmossa. Terrängen runt sjön utnyttjas som militärt övningsfält, varför landskapet till stor del är öppet. De sandiga områdena domineras av torrängs- och hedvegetation med bland annat rödven, sandstarr, borsttåtel, flockfibbla och bergsyra. Norr om sjön finns en förekomst av luktvädd. De lågt liggande partierna domineras av tuvtåtel-fuktängar. Fågellivet i sjön och dess omgivning är synnerligen rikt och varierat. Bland häckfåglarna kan nämnas till exempel sommargylling, pungmes, skäggmes, skäggdopping, rördrom och brun kärnhök. Sjön är en viktig rastlokal för änder, skrakar och gäss. I östra och södra delen av sjön finns ett fågeltorn som är tillgängligt för allmänheten. Krankesjön och dess omgivning har stor betydelse för vetenskaplig forskning, undervisning, rekreation, friluftsliv och de höga biologiska värden.

Biotopvärden

Slättsjö med omfattande vassar, kransalgsvegetation samt angränsande strandängar, strandskogar och torvgravar.

Artvärden

Krankesjön är framför allt känd för sitt rika fågelliv med bland annat häckande svarttärna (VU), rördrom (NT), skrattnås och många doppingar, änder och gäss. Pungmes (CR) häckar vissa år kring sjön. Under höst, vinter och vår rastar stora mängder änder, svanar, skrakar och gäss i sjön. Totalt har över 100 rödlistade arter påträffats i sjön och längs dess stränder sedan 1990, bl.a. kungsfiskare (VU). I sjön finns bland annat groplöja (LC tidigare NT och VU), äkta målarmussla (NT), spretsträfsa (VU), uddnate (NT) och plattsäv (VU).

Ekologiska samband

Sjön med strandområden har viktiga spridningssamband med omgivande Revingefältet, Vombs ängar, Vombs fure och vattendragen Kävlingeån och Klingavälsån. Krankesjön och anslutande vattendrag utgör limniska värdeetrakter i GI:s planeringsunderlag. Området ligger mellan två värdeetrakter för gräsmark och erbjuder spridningsmöjligheter däremellan. Området ingår även i värdeetrakter för våtmarker, sandmarker och ädellövskog, samt i en mindre värdeetrakt för sumpskog med spridningssamband till sumpskogarna öster om Krankesjön.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på sjöns hydrologi och vattenkvalitet. Fortsatt hävd av strandängspartierna.

Status

- Hela området ingår i Natura 2000-området Krankesjön SE0430124 (2002).
- Hela området ingår i Natura 2000-område Revingefältet SE0430113 (2004).
- Hela området ingår i Ramsar-området Klingavälsån-Krankesjön (1974).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Hardeberga-Södra Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (2000).
- Krankesjön är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Strandskydd runt sjön (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blindow, I., Andersson, G & Hargeby, A. 1995. Krankesjön, en fågelsjös tillfrisknande. Park- och Naturförvaltningen, Lunds kommun.
- Eklöv, A. 2003. Fiskar och fiske i Lunds kommun. Rapport av Eklövs Fiske & Fiskevård till Lunds kommun.
- Ekologgruppen. 2012. Krankesjön. Redovisning från Sjödatabasen 2012-10-09. Länsstyrelsen Skåne.
- Försvarsmakten & Fortifikationsverket. 2017. Revingeheds övningsfält - Övnings- och miljöanpassad skötselplan (ÖMAS).
- Larsson A. 1981. Krankesjön - en fågelsjös utveckling under 50 år. Meddelande 1981:4, Länsstyrelsen Malmöhus län.
- Loman, J. 2009. Inventering av lökgroda och stinkpadda på Revingefältet 2009.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-området Krankesjön SE0430124.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Revingefältet SE0430113.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Nyström, P & Stenberg, M. 2016. Herptilinventeringar inom 11 Natura-2000 områden -Status före åtgärdsarbetet (Action A4). Länsstyrelsen Skåne.
- Nyström, P & Stenberg, M. 2016. Trollsländor och dykarbaggar inom 7 utvalda Natura-2000 områden -Status före åtgärdsarbetet (Action A5). Länsstyrelsen Skåne.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Ramsar. 2017. Ramsar informationsblad för Sverige, Klingavälsån-Krankesjön.
- Sandsten H. 2009. Vattenväxter i skånska sjöar. En sammanställning och bedömning av flytblads- och undervattensväxter. Rapport 2009:52, Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. Krankesjön. VattenInformationSystem Sverige hemsida.

LUN009 Dalby fälad (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Större landskapsavsnitt med fäladsrester och ädellövskog som har höga biotop- och artvärden. Högt klassade partier i ängs- och hagmarksinventeringen och flera delar har blivit naturreservat. Området var klass 1 i naturvårdsprogrammet 1997 på grund av sitt värdefulla odlingslandskap, geologin och betydelsen för friluftslivet. Genom ökad kunskap om biotop- och artvärden under senare år är bedömningen att de biologiska värdena också motiverar klass 1.

Beskrivning

I området mellan Dalby och Torna Hällestad utbreder sig i det svagt kuperade landskapet vidsträckta fäladsmarker med mycket representativt utseende, vegetation och flora samt mellanliggande odlingsmarker och kulturbetesmarker. Området gränsar i norr till de högre belägna skogsområdena kring Skrylleområdet. Fäladsmarkerna utgörs av enbuskmarker med varierande täthet och en markvegetation av torrhedskaraktär med smalbladiga gräs och ett varierat inslag av örter, som darrgräs, knägräs, kattfot, blåsuga, borstsäv, granspira, orkidéer, liten blåklocka, blodrot och ärenpris. Taggiga och torniga buskar som nyponrosor, hagtorn och slån är vanliga. Merparten av områdets fäladsmarker är opåverkade av gödselmedel och har därför en representativ flora och vegetation. Söder om Nylid ligger ett mycket litet extremrikkärr i en fuktig svacka under en kraftledningsgata. Rikkärret omges av en orkidérik kalkfuktäng. Norr om Knivsås har grustäkt förekommit och omedelbart söder om åsen finns ett vattenfyllt gammalt stenbrott som är en mycket välbesökt badplats. Fäladsmarkerna uppvisar en delvis intressant svampflora med flera arter vaxskivlingar, varav flera rödlistade, vilka indikerar en mycket lång beteskontinuitet. Hela området har mycket höga värden för rekreation och friluftsliv. Områdets storlek med mer eller mindre sammanhängande fäladsmarker och åssystem

gör det till ett av de värdefullaste landskapsavsnitten på Romeleåsen och de samlade geovetenskapliga, biologiska och estetiska värdena är mycket höga. Knivsås-Borelundsområdet präglas av de rullstensåsar som finns i landskapet och som har bildats i issprickor vid istidens slutskede. Åsarna har därför en mycket egenartad topografi och är utsökta exempel på så kallade getryggsåsar. Åsarna vid Hällestad och delar av Knivsås är bevuxna med hedbokskog, medan resterande åspartier nyttjas som betesmarker. Den öppna solexponerade sydsidan på Knivsås hyser en örtrik torrängsflora med arter som backsippa, tjärblomster, backtimjan och gulmåra. Längst i öster ligger Kaninlandet som är ett gammalt sandtag som idag har en rik flora och fauna på den magra sandmarken.

Biotopvärden

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet och stor variation i markförhållanden från torrhet till rikkärr. Inslag av rullstensåsar och isälvsavlagringar med sand som ger förutsättningar för torräng och sandblottor. Bokskogspartier med äldre skog och förekomst av död ved.

Artvärden

Totalt har över 150 rödlistade arter påträffats i området sedan 1990. De flesta har noterats på de sandiga markerna i östra delen närmast Torna Hällestad och i Knivsåsens naturreservat. Bland kärllväxterna finns rapporter om hotade arter som klotgräs (VU), borstsäv (EN), källgräs (VU), blågrönt mannagräs (VU), backsippa (VU), revig blodrot (VU), slättergubbe (VU), hedblomster (VU), fläckmaskros (VU) och krypfloka (VU). En hel del ängssvampar finns i området, till exempel trådvaxskivling (VU), rodnande lutvaxskivling (VU), sepiavaxskivling (VU) och lädervaxskivling (NT). På de äldre träden har bl.a. bokblombock (VU), större sågsvartbagge (NT) och fyrfläckad vedsvampbagge (NT) påträffats. En rad fjärilar och biarter har rapporterats, bland annat storfibblebi (VU), vädgökbi (VU), hedsidenbi (NT), mjölfly (EN), sandfältsljummott (VU) och svartfläckig blåvinge (NT). Området är rikt på fladdermöss med rapporterade arter som barbastell (NT), dammfladdermus (NT), fransfladdermus (NT) och mindre brunfladdermus (VU).

Ekologiska samband

Området utgör en viktig del i en större sammanhängande värdetrakt för gräsmarker på Romeleåsens mellersta del med spridningssamband till Högebjär, Rökepipan, Prästaskogen och Måryd. Området ingår också i värdetrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Vattendraget är limnisk spridningslänk till Krankesjön.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan.

Status

- I området ingår fem olika naturreservat, Dalby fålad no 5 (2007), Knivsås och Borelund (1994), Hällestadsåsen-Prästamöllan (1960), Hällestadsåsen-Borelund (1963) och Kaninlandet (2018).
- I sydöst ingår Natura 2000-område Knivsås SE0430152 (2004).
- Området är av riksintresse för naturvärden, Hardeberga-S Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (2000).

- Östra delen av området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).
- Strandskydd runt dammen (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2007. Beslut om bildande av naturreservatet Dalby fälad no 5. Bilaga 2 skötselplan.
- Lunds kommun. 2018. Beslut om bildande av naturreservatet Kaninlandet. Bilaga 3 skötselplan.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1960. Beslut om bildande av naturreservatet Hällestadsåsen-Prästamöllan.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1963. Beslut om bildande av naturreservatet Hällestadsåsen-Borelund.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1979. Fastställelse av skötselplan för naturreservaten Hällestadsåsen-Borelund och Hällestadsåsen-Prästamöllan.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1994. Beslut om bildande av naturreservatet Knivsås-Borelund.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1995. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Knivsås-Borelund.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Knivsås SE0430152.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturcentrum AB. 2016. Önneslövs och Dalby fälader. Inventering av arter och förslag till utvecklingsplan. På uppdrag av Lunds kommun.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Sörensson, M. 2000. Insektsinventering av "Kaninlandet" 1999. Lunds kommun.

LUN010 Prästaskogen och Måryd (klass 1)

Foto: Mostphotos

Motiv till klassning

Ett stort sammanhängande naturområde med fåladsmarker och äldre skogsmark med höga biotop- och artvärden. Området hade klass 1 i ängs- och hagmarksinventeringen samt i naturvårdsprogrammet för Malmöhus län 1997 och i Grönstruktur- och naturvårdsprogrammet för Lunds kommun.

Beskrivning

Hela området sträcker sig i nordvästlig-sydöstlig riktning och består av tre naturreservat, Prästaskogen i sydöst, Gryteskog i mitten och Måryd i nordväst. Prästaskogen är en åsformation med säregen såväl topografisk som geologisk utformning. Hävdade betes- och fåladsmarker tillsammans med ädellövskog med framför allt bok samt alkärr gör området synnerligen populärt som strövområde. I området finner man Europas största bestånd av vilt växande vresbogar. I reservatet Gryteskog ligger den så kallade "Trollskogen" som har blivit känd för sina många förvridna vresbogar. Måryd ligger i nordvästra delen och är ett mångformigt och välfrekventerat område för rekreation och friluftsliv. Delar av området utgörs av mycket representativa fåladsmarker och hagmarker med såväl torrängs- som fuktängs- och hedvegetation. På några platser finns vegetation av kalkfuktängskaraktär och i Måryd finns ett rikkärr som dessvärre har påverkats negativt av närliggande stenbrott. På sandiga slänter i Prästaskogen finns sandödlor. Delar av Romeleåsens sluttningar är planterade med gran, som successivt omförs till ädellövskog. Berggrunden, som utgörs av kambrisk sandsten, går i dagen på några ställen. I området finns fyra anlagda dammar - Boijsens dammar. Måryd ligger i anslutning till motions- och friluftsanläggningen Skryllegården och har ett mycket stort värde för friluftslivet vid sidan av de biologiskt, geologiskt och landskapsbildsmässigt mycket höga värdena.

Biotopvärden

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet och varierade markförhållanden från torrhet till rikkärr, inslag av äldre ädellövträd främst i Gryteskog och Prästaskogen med mycket död ved, sandiga marker med torrängsflora och sandblottor, alkärr och hållmarker.

Artvärden

Området har ett 130-tal rödlistade arter rapporterade i artportalen sedan 1990. Av dessa kan nämnas flera kärlväxter som vanliga backsippa (VU), småvänderot (VU), hedblomster (VU), klotgräs (VU), borsttåg (NT), granspira (NT) och ljungögöströst (VU). Tidigare har även kustgentiana (EN) påträffats i området. Många svamparter är påträffade i området bland annat flera rödlistade vaxskivlingar, skillerticka (VU), sydlig sotticka (NT), hartsticka (EN) och stenticka (NT). I insektsfaunan finns många rödlistade fjärilsarter som mjölfly (EN), mindre purpurmätare (NT) och bokantennmal (VU) samt några bin som slåttersandbi (VU) och väddgökbi (VU). I området finns också sandödlor (VU).

Ekologiska samband

Området ligger i ett viktigt spridningsstråk längs Romeleåsens nordöstra sluttning för både arter knutna till ädellövträd och gräsmarksarter. Området ingår i värdetrakt för gräsmarker och ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Limniska spridningslänkar finns till Krankesjön och Kävlingeån.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan och inga skogliga ingrepp i de äldre ädellövskogsbestånden.

Status

- I området ingår tre naturreservat: Måryd (1989), Gryteskog (1959) och Prästaskogen (1972).
- I området ingår Natura 2000-område Måryd-Hällestad SE0430026 (2004).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Hardeberga-S Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Hallberg Puertas, J. 2020. Vresboken - Dåtid, nutid, framtid. SLU Alnarp.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1959. Beslut om bildande av naturreservatet Gryteskog.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1980. Disposition och skötselplan för naturreservatet Gryteskog.

- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1989. Beslut om bildande av naturreservatet Måryd.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1989. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Måryd.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1991. Revidering och utvidgning av naturreservatet Prästaskogen.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Fastställelse av uppdaterad skötselplan för naturreservatet Prästaskogen.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Måryd-Hällestad SE0430026.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Segerbäck, K & Segerbäck, L. 2009. Europas största bestånd av vresbok. Svensk Botanisk Tidskrift 103(5): 243–248.

LUN011 Dalby Söderskog (klass 1)

Foto: Mona Persson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Området är av internationell betydelse på grund av sin långa kontinuitet som ädellövskogsbärande mark och skyddat som nationalpark sedan 1918 för sina höga biotop- och artvärden samt kulturhistoriska värden.

Beskrivning

Dalby Söderskog ligger på gränsen mellan de ler- och kalkrika jordarna och skifferurbergsmoränen, vilket har skapat förutsättningar för den välutvecklade ädellövskog med ek, alm, ask och bok som har utvecklats fritt från ett tidigare betesstadium. De lerrika och näringsrika jordarna har gett upphov till en rik vårfloora med mattor av arter som hålnunneört, vårlök, svalört, vit- och gulsippor, lungört och lundviol. Under sommaren är vegetationen mer ensartad och domineras över stora delar av gulplister, kirskål och skogsbingel. Fågelfaunan är synnerligen rik med många hålbbyggande arter, sångare, flugsnappare och trastar. Även insektlivet är rikt och varierat och många olika fjärlsarter och vedinsekter förekommer. Områdets fuktiga miljö gör det också till en bra biotop för många mollusker. Inom nationalparken ligger den så kallade Hästhagevallen (Dalby Söderskog kallades under 1800-talet för Hästhagen), en sluten vallanläggning, som består av en jordvall och utanför denna en meterdjup grav. Vallanläggningen är en fornlämning vars ursprungliga funktion och ålder ännu är oklar. Flera vetenskapliga undersökningar har genomförts och området är väldokumenterat med avseende på biologiska kvaliteter. Området är ett av de mer välbesökta utflyktsmålen i regionen under våren. Nationalparken är Europas minsta och internationella riktlinjer gör att det troligen inte kommer att bildas någon mindre i världen (Dalby Söderskog är världens näst minsta nationalpark).

Biotopvärden

Skogen består av ädellövskog som domineras av bokskog i söder, blandlövskog med ek-avenbokskog i de centrala delarna och askdominerad skog i norra delen samt längs vattendrag.

Artvärden

Totalt är ett närmare 100 rödlistade arter kända från området sedan 1990. Den tidigare uppmärksammade kärlväxtfloran har blivit mindre artrik under de senaste 100 åren. Idag påträffas rödlistade arter som plattsäv (VU), hålnunneört (NT), desmeknopp (NT) och skogsveronika (NT) i området. Under senare år har skogens betydelse för mossor, lavar, svampar och vedlevande insekter som är knutna till gamla, grova träd och död ved blivit mer känt och det är idag här de stora artvärdena finns. Bland de hotade arterna kan nämnas cinnoberfläck (CR), askvårtlav (EN), alléägglav (EN), stor sönderfallslav (EN), skör lansmossa (EN), rödskölding (EN), hartsticka (EN), prakttagging (EN) samt stekeln *Crossocerus binotatus* (EN) och skalbaggen *Nosodendron fasciculare* (EN).

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Äldre ädellövskog finns ca 500 meter nordöst i Norreskog som gränsar till Skrylleområdet, vilket utgör spridningsvägar mot Prästaskogen och Romeleåsens östra sluttning. Limniska spridningslänkar finns till Höje å.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt fri utveckling med åtgärder för att hindra invasiva arter och påverkan av vildsvin.

Status

- Hela området tillhör nationalparken Dalby Söderskog (1918).
- Hela området ingår i Natura 2000-område Dalby Söderskog SE0430022 (2004).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Hardeberga-S Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P., Arup, U., Hansson, S-Å & Huggert, L. 2001. Rödlistade arter i sydsvenska trädmiljöer. En översiktlig inventering av lavar, mossor, svampar och vedinsekter i 20 områden. Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Brunet, J. 2012. Vildsvin och vitsippor – mer dramatik i Dalby Söderskog. Svensk Botanisk Tidskrift 109(2): 105–111.
- Brunet, J & von Oheimb, G. 2008. Almsjuka och mördarsniglar – dramatik i Dalby Söderskog. Svensk Botanisk Tidskrift 102(1): 27-37.
- Brunet, J & Larsson, J. 2022. Ekens dynamik i naturvårdsskogar – Ekbeståndets demografi i Dalby Söderskog 2011-2021. Arbetsrapport nr 56. Sveriges Lantbruksuniversitet.
- Kristensson, G. 2002. Mossfloran i Dalby Söderskog under 50 år. Svensk Botanisk Tidskrift 96(6): 282-300.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Dalby Söderskog SE0430022.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Dalby Söderskog 100 år.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturvårdsverket. 1982. Skötselplan för Dalby Söderskog nationalpark.
- Naturvårdsverket. 2014. Naturvårdsverkets föreskrifter om Dalby Söderskogs nationalpark. Naturvårdsverkets författningssamling.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Sveriges riksdag. 1918. Beslut om bildande av nationalparken Dalby Söderskog.

- Sörensson, M. 2012. Pilotinventering av den saproxyliska insektsfaunan i Dalby Söderskog 2008. Rapport 2012:12, Länsstyrelsen Skåne.

LUN012 Kungsmarken (klass 1)

Foto: Mats Sjöberg/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Landets största bevarade slätteräng med unika biotop- och artvärden. Klass 1 i tidigare regionala och kommunala naturvårdsprogram och utpekad som Natura 2000-område, naturreservat och riksintresse för naturvård.

Beskrivning

Kungsmarken utgör tillsammans med det närbelägna Maskängen ett ängs- och betesmarksområde med lång kontinuitet. Kungsmarken omfattar cirka 20 hektar slätteräng, inklusive en orkidérik kalkfuktäng, samt cirka 100 hektar naturbetesmark, huvudsakligen stagggräsmark och betad fuktäng. Området är unikt genom att det ligger på jordarter som utanför området nästan undantagslöst har plöjts upp för odling och de kulturhistoriska och botaniska värdena är därmed mycket höga. Ängsmarkerna som ligger inom Kungsmarkens golfbana är mycket artrika med bland annat humlesuga, smalbladig lungört, revsuga och rosenlök. Därtill finns rapporter om flera arter orkidéer, rikligt med ängsskära, smörbollor, sommarfibbla, brudborste och blodnäva. Andra arter är backklöver, gullviva och svinrot. En markerad dal skär genom området där Glomsbäcken, ett källflöde till Sularpsbäcken, ringlar sig naturligt fram. I den övre delen är bäcken uppdämd till Glomsjön. De varierade markförhållandena i området medför variation också i vegetation och flora. De blomrika markerna hyser bl.a. flera blåvingearter, bastardsvärmare och ett betydande antal rödlistade nattfjärilar. Fågellivet på

betesmarkerna, i skogsområdena och i Glomsjön är rikt och varierat med häckande arter som tofsvipa, storspov, enkelbeckasin, gräsand, knölsvan, sothöna samt många arter trastar och sångare samt näktergal. Kungsmarken har brukats som slätter- och betesmark under mycket lång tid och i området finns odlingsspår, gravfält och hägnadsrester från järnåldern. Under medeltiden fanns vid Glomstorp en biskopsborg och i dess närhet finns spår av stora områden med sannolikt äldre ryggade, medeltida åkrar. Inom området ligger också Lunds akademiska golfklubbs golfbana vars ruff ofta består av värdefull slätteräng. Kungsmarken flora har dock under senare decennier fått en allt mer utarmad flora och en del arter har försvunnit från området.

Biotopvärden

Ängs- och betesmarker med mycket lång hävdkontinuitet och varierade markförhållanden. Dammar, vattendrag och kärr.

Artvärden

Totalt har närmare 100 rödlistade arter påträffats i området sedan 1990. Ett 40-tal av dessa är kärlväxter vilket är extremt högt. Bland annat finns klotgräs (VU), hartmansstarr (VU), kärnäva (EN), lungrot (VU), smalbladig lungört (EN), humlesuga (EN), fläckmaskros (VU), krypfloka (VU) och backsilja (VU). Ett tiotal orkidéarter har också rapporterats i området. Den enda noterade rödlistade svampen är scharlakansvaxskivling (NT). Bland fjärilarna finns bland annat mindre blåvinge (NT), sexfläckig bastardsvärmare (NT), bredbrämrad bastardsvärmare (NT), humlerotfjäril (NT) och smaragdgrön lundmätare (EN). Av det stora antalet rödlistade fågelarter som har noterats häckar bland annat raphöna (NT), storspov (VU), mindre hackspett (NT), stare (VU), buskskvätta (NT), gulsparv (NT) och sävsparv (NT).

Ekologiska samband

De artrika gräsmarkerna har spridningssamband längs Sularpsbäcken till Fågelsångsdalen och Sularpskärret och vidare till Romeleåsens gräsmarker. Området ingår i värdetrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag och har spridningssamband till bl.a. Linnebjär i norr och till Skrylleområdet i sydöst via Sularpsbäcken. Glomsjön och Sularpsbäcken är limniska värdetrakter och spridningslänkar till Kävlingeån.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt hävd och ingen negativ hydrologisk påverkan eller gödselpåverkan.

Status

- Området tillhör naturreservatet Kungsmarken (1974).
- Området ingår i Natura 2000-område Kungsmarken SE0430030 (2004).
- I söder ingår naturreservatet Maskängen (1993).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Hardeberga-S Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (2000).
- Strandskydd (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.

- Lauthers, P. 2015. Vegetationsförändringar på Kungsmarken efter återupptagen hävd - Inom tre storrutor med olika hävdhistoria som lämnats till fri succession och sedan restaurerats. Lunds universitet.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2017. Sjö- och vattendragsplan.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1974. Beslut om bildande av naturreservatet Kungsmarken.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1989. Skötselplan för naturreservatet Kungsmarken.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1993. Beslut om bildande av naturreservatet Maskängen.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Kungsmarken SE0430030.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Mattiasson, G. 2010. Kungsmarken – flora och vegetation. Botaniska Notiser 143(3). Lunds Botaniska Förening.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Thosteman, H. 2017. Vegetation i förändring - en jämförelse mellan två vattendrag. Lunds universitet.

LUN013 Vombs fure (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Stort tallskogsområde på sandig mark med höga artvärden knutna främst till gläntor med sandlevande arter. Ett mycket viktigt område för kronhjorten i Skåne. Även i naturvårdsprogrammet från 1997 gavs området klass 1 på grund av naturtyp och fauna samt geologi.

Beskrivning

Vombs fure är ett stort skogsområde med företrädesvis planterad tall men även inslag av granskog, bokskog och ekskog. Området är svagt kuperat och utgörs till stor del av sand. I den sydöstra delen av området löper en fossil sanddyn, som uppkommit runt en gårdsgård under 1700-talets sandflykt. Vombs fure hyser ett stabilt bestånd med kronhjort och utgör ett av landets viktigaste områden för den inhemska nominatunderarten *Cervus elaphus elaphus*. Fågellivet är synnerligen rikt och tidigare har det förekommit av bland annat nattskärna och fältpiplärka, som nu är utgångna som häckfåglar. Trollfladdermus och den ovanliga arten grön hedvårtbitare tillhör områdets fauna. Skogsområdet är rikt på olika svampar, i synnerhet i ädellövskogspartier. Delar av området är av väsentlig betydelse som vattentäktssområde och Vombs fure är ett omtyckt strövområde. Närmast Vombsjön i norr finns en brant sluttning ner mot sjön. I den östra delen, vid Äskebäskan, växer äldre bokskog med flera grova träd och en del död ved som ger förutsättningar för en rik vedlevande insektsfauna, svamp-, lav- och mossflora. I områdets nordöstra del ligger den lilla Häljasjön som hyser den ovanliga fiskarten groplöja.

Biotopvärden

Sandig halvöppen skogsmark med öppna solbelysta gläntor. Äldre tall- och bokskog med förekomst av död ved. Sandiga ohävdade öppna gräs- och örtdominerande marker och brynmiljöer samt strandmiljöer vid Vombsjön.

Artvärden

Över 200 rödlistade arter är påträffade i området sedan 1990. Bland kärlväxterna finns hotade arter som framför allt är knutna till sandiga marker som backtimjan (NT), klofibbla (NT), borstäv (EN) och hedblomster (VU). Vid Vombsjöns stränder har dvärgag (CR) en av sina ytterst få växtplatser i landet. Svampfloran är rik med barrskogsarter som fyrflikig jordstjärna (NT) och svart taggsvamp (NT) samt ädellövskogsarter som oxtungssvamp (NT), blågrå spindling (VU), citronspindling (NT) och skivsopp (EN). Insektsfaunan är mycket rik på de sandiga markerna med många rödlistade arter, bland annat en lång rad frölöpare, vivlar, dyngbaggar, vildbin, antennmalar och fältmätare. Bland de rödlistade insekterna som är kopplade till sandiga marker i området kan t.ex. stäppögonvivel (VU), hedborre (VU), sandknotbagge (VU), *Xanthochilus quadratus* (en markskinnbagge), streckhedspinnare (VU) och hedpärlemorfjäril (VU) nämnas. Sommargylling (EN) har åtminstone tidigare haft en säker förekomst i området tillsammans med backsvala (VU) och spillkråka (NT). Delar av området är avsatt som djurskyddsområde för att bevara kronhjortspopulationen som tillhör nominatunderarten (NT). Strandpadda (NT) har tidigare funnits i vattenverksdammarna men verkar idag vara utgången. Arten finns dock kvar strax utanför området.

Ekologiska samband

Området ingår i en större värdetrakt för sandmarker med unika biotop- och artvärden och spridningssamband finns till Revingefältet i väster via Vombs ängar och Sjöbo-området i öster. Området ingår även i värdetrakt för våtmarker och har limniska spridningslänkar till Kävlingeån via Klingavälsån.

Förutsättningar för bevarande

Kontinuerlig störning av sandmarker. Fortsatt solexponerade marker. Bevara äldre träd och förekomst av död ved.

Status

- En del av Natura 2000-området Klingavälsån SE0430087 (2010) ingår i området.
- Stora delar tillhör djur- och växtskyddsområdet Vombs fure (1992), med tillträdesförbud under perioder.
- Stora delar är av riksintresse för naturvärden, Vombs fure (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Vomb och Klingavälsån (2017).
- Nästan hela området tillhör vattenskyddsområdet Vomb, inom Lund (1998).
- Strandskydd längs Vombsjön (upp till 300 meter).
- Strandskydd längs Bysjön och Häljasjön (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Carlsson, N & Jarnemo, A. 2019. Regional förvaltningsplan för kronhjort (kronvilt), nominatunderarten 2019–2022. Rapport 2019:36, Länsstyrelsen Skåne.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1968. Beslut om bildande av naturreservatet Klingavälsåns dalgång.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Klingavälsån SE0430087.
- Länsstyrelsen Skåne. 2019. Beslut om ändrad geografisk utbredning och ändrade föreskrifter av djurskyddsområdet Vombs fure.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Sörensson, M. 2010. Urban parkmarks betydelse för insektsfaunan: Inventering av solitära bin och andra insekter på sandig parkmark i Veberöd och Genarp 2010. Lunds kommun.

LUN014 Husarahagen (klass 2)

Foto: Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Området har höga biotop och artvärden kopplat till gammal bokskog av såväl hed- som ängstyp. Husarahagen är entomologiskt värdefull med flera rödlistade skalbaggsarter som är knutna till de gamla träden. Området hade klass 1 i naturvårdsprogrammet 1997 men den begränsade arealen för biotopvärden motiverar klass 2.

Beskrivning

Husarahagen ligger i södra delen av Häckeberga skogsområde och består av äldre bokskog. Många av de äldsta bokarna i södra delen är av kandelaberform med många grova grenar som utgår från samma punkt där troligen tidig hamling har skett. I området finns en riklig mängd död ved i olika former och nedbrytningsstadier. Området är väl markerat i terrängen genom sin framträdande topografi. Vägen i södra delen av området kantas av en väl bibehållen stenmur. I de nordvästra delarna av området finns också äldre bokbestånd med inslag av alkärr.

Biotopvärden

Äldre bokskog med rikligt med död ved.

Artvärden

Totalt 35 rödlistade arter är noterade sedan 1990. Bland dessa finns ett flertal svampar, lavar och insektsarter som är knutna till de gamla träden med död ved. Fågelfaunan innehåller bland annat hackspettar som spillkråka (NT) och gröngöling som skapar bohål i de grova träden. Fyra rödlistade fladdermöss har noterat bland annat brunlångöra (NT) och barbastell (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdetrakt för ädellövskog och är mycket viktigt för vedlevande insekter och det finns relativt god tillgång till äldre träd i skogslandskapet runt området. Framför allt är spridningsmöjligheter upp mot Häckebergasjön viktiga. Björkesåkraån är en limnisk värdetrakt och spridningslänk till Höje å. I området finns flera limniska spridningslänkar därtill och området ingår även i värdetrakt för våtmarker i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Inga ingrepp från skogsbruk och möjlighet att utvidga området på sikt för att skapa en tillräckligt varierad förekomst av död ved i olika stadier och öka mängden gamla grova träd.

Status

- Stora delar ingår i Naturreservatet Häckeberga-Husarahagen (2008).
- Stora delar ingår i Natura 2000 område Häckeberga-Husarahagen SE0430155 (2004).
- Området utanför naturreservatet ingår i Häckeberga naturvårdsområde (1982).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Norra delen är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- Strandskydd längs Björkesåkraån (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P. 2017. Romeleåsen och sjölandskapet - En kunskapssammanställning. På uppdrag av Romeleås- och sjölandskapskommittén.
- Blomberg, P., Arup, U., Hansson, S-Å & Huggert, L. 2001. Rödlistade arter i sydskaånska trädmiljöer. En översiktlig inventering av lavar, mossor, svampar och vedinsekter i 20 områden. Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1987. Fastställelse av skötselplan för Häckeberga naturvårdsområde.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2008. Beslut om bildande av naturreservatet Häckeberga-Husarahagen.
- Länsstyrelsen Skåne. 2008. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Häckeberga-Husarahagen.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Häckeberga-Husarahagen SE0430155.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturcentrum AB. 2011. Inventering av fladdermöss i Skåne 2010. Med särskild inriktning på barbastell och rika bokskogsmiljöer. På uppdrag av Länsstyrelsen Skåne.

LUN015 Häckeberga norr (klass 2)

Foto: Alex Regnér/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som främst är kopplade till de äldre träden och ädellövskogsbestånden, ån och dess strandmiljöer samt fåladsmarken i området. Områdets storlek och mångformighet bidrar till klassningen. I naturvårdsprogrammet från 1997 var klassningen 1 men biotop- och artvärden bedöms idag inte nå upp till dessa kvaliteter ur enbart biologiska kriterier.

Beskrivning

Området ligger på Romeleåsens västra sluttning öster om Genarp. I väster ligger Höje å som rinner fram i ett svagt kuperat och variationsrikt landskap. Åfåran omges av alridåer och betade fuktängar, torrängar, ekhagar och bokskogar. Förekomsten av gamla bokar och ekar gör området värdefullt för bl.a. fåglar och insekter. Öster om idrottsplatsen i Genarp ligger rester av Häckeberga kvarn, "Vannmöllan", och den stensatta vattenränna som löper jämsides med ån en lång sträcka. Strax öster om Häckeberga kvarn, finns en rest av den så kallade Bedaväjen (lokalt benämnd Karl XI:s väg), som var den allmänna färdvägen mellan Lund och Ystad innan skiftena och som låg på de gamla utmarksbetena (Kronobeten). Vägen är omkring 40 meter bred och markerad av stengårdsgårdar på en sträcka av nästan en kilometer med flera hålvägsparter Den

nordöstra delen av området är ett topografiskt varierat landskap med två markerade ravindalar och skiftande vegetation. Hassel-, bok- och ekskogar samt gräsheddar, fuktängsmarker och kärr är utmärkande. I omgivningen inom naturreservatet finns en hel del produktionsskog med bok, lärk och gran. Hela området har utöver biologiska och geologiska värden mycket höga kvaliteter för rekreation och friluftsliv.

Biotopvärden

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet, ädellövskogar med förekomst av gamla träd, ihåliga träd och död ved samt vattendraget med limniska värden i Höje å.

Artvärden

Framför allt är det kärlväxter och ängssvampar i fäladsmarken och vedlevande lavar, svampar och insekter i skogsmarken som bidrar till artvärdena generellt. Totalt har cirka 100 rödlistade arter påträffats i området sedan 1990. Bland de hotade arterna kan nämnas dvärgserradella (EN), blågrönt mannagräs (VU), dvärgjohannesört (EN), grålila vaxskivling (VU), skivsopp (EN), storfibblebi (VU) och bokblombock (VU). Den rika hasselförekomsten gynnar bland annat nötkråka, som förekommer i området.

Ekologiska samband

Området utgör ett viktigt spridningsstråk från Risen upp till Dörröds fälad med fäladsmarker och äldre träd- och buskbestånd längs bäckravinerna. Området ingår i värdetrakt för gräsmarker våtmarker och ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Höje å är spridningslänk och delar av ån samt sammankopplade vattendrag ingår i limniska värdetrakter.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödslingspåverkan. Bevarande av äldre träd och död ved. Restaurering av betesmarker och lundmiljöer för att förbättra spridningsmöjligheterna/konnektiviteten mellan Dörröds fälad och Risen.

Status

- Större delen av området ingår i naturreservatet Häckeberga (1976).
- Södra delen ingår i Häckeberga naturvårdsområde (1982).
- Nästan hela området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Nästan hela området området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).
- Nästan hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- Strandskydd längs Höje å (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P. 2017. Romeleåsen och sjölandskapet - En kunskapsammanställning. På uppdrag av Romeleås- och sjölandskapskommittén.

- Eklöv, A. 2003. Fiskar och fiske i Lunds kommun. Rapport av Eklövs Fiske & Fiskevård till Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1976. Beslut om bildande av naturreservatet Häckeberga.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1987. Fastställelse av skötselplan för Häckeberga naturvårdsområde.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1987. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Häckeberga.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Sörensson, M. 2010. Urban parkmarks betydelse för insektsfaunan: Inventering av solitära bin och andra insekter på sandig parkmark i Veberöd och Genarp 2010. Lunds kommun.
- VISS. 2022. Höje å. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

LUN016 Dörröds fälad (klass 2)

Foto: Alex Regnér/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Stor fåladsrest som till stor del är igenväxt med träd och buskar men som fortfarande hyser höga biotop- och artvärden. I det regionala naturvårdsprogrammet 1997 hade området klass 1 men utifrån reviderade kriterier för biotopvärden och artvärden är bedömningen idag klass 2.

Beskrivning

Dörröds fålad är en rest av de vidsträckta fåladsmarker som uppkom på Romeleåsen under 1600-talet, när lövskogarna från medeltiden höggs ned. Under 1900-talets första decennier minskade betestrycket på Dörröds fålad och hasseln spred sig snabbt. Idag är stora delar av området igenvuxet med en hasseldominerad skog, men några mindre bokskogspartier förekommer också och i norr har en enefålad restaurerats. Topografin är omväxlande med små bäckar och raviner och ett antal mindre höjdpartier. Vid höjden Lilla Järnhatten går berget i dagen med områdets dominerande bergart järngnejs. På höjdpartier och på öppen mark dominerar en hedartad vegetation. Artrikedomen är stor, bland annat förekommer lopplummer, dvärghäxört, bergmynta, vätteros, revig blodrot, ängsruta och aklejruta. Kronhjort förekommer sparsamt men regelbundet. Dovhjort och rådjur är vanliga. Dörröds fålad har tidigare hyst en population av den sällsynta hasselmusen men de senaste observationerna är främst utanför reservatet. I de täta skogspartierna finns ett artrikt och för naturtypen typiskt fågelliv. Den rika hasselförekomsten gör att nötkråka förekommer. Djurlivet i bäckarna som rinner genom fåladen indikerar en god vattenkvalitet. Området är ett omtyckt strövområde och erbjuder genom sin variation av naturtyper och topografi många olika landskapsupplevelser.

Biotopvärden

Enefålad med lång hävdkontinuitet. Lundmiljöer med riklig förekomst av hassel. Bäckraviner med god vattenstatus.

Artvärden

Ett knappt 30-tal rödlistade arter är påträffade i området sedan 1990 men det finns med stor sannolikhet fler att upptäcka. Den enda rödlistade växt som är noterad är borsttåg (NT). Grönt hedmarksfly (NT) och vårtordyvel (NT) är de enda rödlistade insekterna som har rapporterats från området. Övriga rödlistade arter är fåglar varav många uppträder tillfälligt. De häckande arterna som är rödlistade är bl.a. mindre hackspett (NT), spillkråka (NT) och gulspurv (NT).

Ekologiska samband

Dörröds fålad ligger i en mosaik av fåladsrester på Romeleåsen som har viktiga spridningssamband. Området ingår i värdestrakt för gräsmarker och ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Vattendraget är en limnisk värdestrakt och spridningslänk till Höje å.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Restaurering av igenväxta fåladsmarker.

Status

- Stora delar av området utgörs av naturreservatet Dörröds fålad (1993).
- I väster ingår en del av naturreservatet Häckeberga (1976).

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P. 2017. Romeleåsen och sjölandskapet - En kunskapssammanställning. På uppdrag av Romeleåsen- och sjölandskapskommittén
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1976. Beslut om bildande av naturreservatet Häckeberga.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1987. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Häckeberga.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1993. Beslut om bildande av naturreservatet Dörröds fålad.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1993. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Dörröds fålad.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

LUN017 Önneslövs fälad och Högebjär (klass 1)

Foto: Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Stort fäladsområde med värdefulla biotop- och artvärden. Klass 1 i ängs- och hagmarksinventeringen, länets naturvårdsprogram 1997 och i kommunens grönstruktur- och naturvårdsprogram 2006. Trots negativ påverkan från täktverksamhet intill Högebjär är Önneslövs fälad fortfarande den störta kvarvarande fäladen på Romeleåsen vilket motiverar klass 1 för hela området.

Beskrivning

Området består av två sammanhängande fäladsmarker som utgör en rest av de vidsträckta fälader som förr bredde ut sig på Romeleåsen. Vegetationen och floran är representativ med arter som till exempel knägräs, darrgräs, ljung och kärresälting, men hävden har i sen tid inte varit tillräcklig, varför enbuskarna har brett ut sig på de öppna gräsyornas bekostnad. Den sydöstra fäladsmarken är en av länets största sammanhängande fäladsmarker och är som sådan också av internationellt värde. I den norra fäladsmarken förekommer bland annat rikligt med backsippa. I en fuktig svacka vid Gabrielsbacken finns ett rikkärr med bl.a. loppstarr, majnycklar, ängsvädd och tätört. Området är av stort markhistoriskt värde genom lång kontinuitet i utnyttjandet som betesmark och är idag välbetad och uppvisar en representativ vegetation och flora med bland annat backsippa, vildlin, jordtistel och brudbröd. Området gränsar i norr till en stor bergtäkt.

Biotopvärden

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet, exponerade berghällar, buskmarker med främst en och med varierade markförhållanden från torrhet till rikkärr.

Artvärden

Totalt har ett 60-tal rödlistade arter påträffats i området sedan 1990. Bland de hotade arterna kan nämnas rapporter om till exempel klotgräs (VU), plattsäv (VU), källgräs (VU), klockgentiana (EN) och krypfloka (VU). En rad svampar som lever i fäladsmarker är bland annat dadelvaxskivling (VU), rodnande lutvaxskivling (VU), sepiavaxskivling (VU) och grålila vaxskivling (VU). Insektsfaunan är rik med arter som storfibblebi (VU), hedpärlemorfjäril (NT) och flera olika bastardsvärmare (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdetrakt för gräsmarker och är ett kärnområde för fäladsmarksarter inom ett större område på Romeleåsen med fäladsmarksrester som har spridningssamband sinsemellan. Närliggande gräsmarker finns bl.a. vid Dalby fälad med kontakt till Revvingefältet. Området ligger i utkanten av värdetrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Vattendraget är limnisk spridningslänk till Krankesjön via Silvåkrabäcken.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt hävd utan gödselpåverkan samt återkommande röjningar av lövsly och enbuskar.

Status

- Västra delen av området tillhör naturreservatet Högebjär (2006).
- Området är av riksintresse för naturvärden, Hardeberga-S Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (2000).
- Stora delar av området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).
- Östra delen ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41. Länsstyrelsen Skåne.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2006. Bildande av naturreservatet Högebjär med omgivande fäladsmarker.
- Länsstyrelsen Skåne. 2006. Fastställande av skötselplan för naturreservatet Högebjär med omgivande fäladsmarker.
- Länsstyrelsen Skåne. 2009. Beslut om ändrade föreskrifter för naturreservatet Högebjär med omgivande fäladsmarker.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

LUN018 Häckeberga Olstorp (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden samt närhet till andra högt klassade områden motiverar klass 2. I naturvårdsprogrammet 1997 var ett område, Margretetorp-Habergsbacken, öster om detta område markerat som klass 1 men dessa värden finns inte kvar efter avverkningar. Häckeberga Olstorp var inte med i naturvårdsprogrammet år 1997 men väl i det kommunala grönstruktur- och naturvårdsprogrammet från 2006 som klass 2 på grund av våtmarker och tidigare hävdade gräsmarker samt värden knutna till äldre träd och död ved.

Beskrivning

Ett varierat naturlandskap med både betesmarker, våtmarker och skogspartier med äldre ädellövträd på relativt fuktiga marker. Den tidigare hagmarken ligger i ett småkulligt landskap med fuktsvackor och kärr omväxlande med högre liggande partier som är skogsklädda. Fragment av kalkfuktängar förekommer längst i öster. Här påträffades tidigare rikligt med kärresälting och vegetation av gräs-lågstarrängskaraktär. De flesta av de kärrartade partierna är idag igenvuxna med framför allt vass, kaveldun och rörflen. I skogskanter och på holmar finns äldre ädellövskogsbestånd och gamla träd samt förekomst av död ved.

Biotopvärden

Fuktiga gräsmarker med lång hävdkontinuitet, rikkärr, dungar och bryn med äldre ädellövskog.

Artvärden

I området har ett 30-tal rödlistade arter påträffats sedan 1990. Här finns med stor sannolikhet många fler att upptäcka. Bland kärlväxterna fanns åtminstone tidigare ängsnattviol (NT), dvärgjohannesört (EN), slättergubbe (VU) och desmeknopp (NT). Stiftklotterlav (NT) och

bokvårtlav (NT) har påträffats på äldre träd där även bokskogsrödrock (VU) har setts. I området har de rödlistade svamparna cinnoberspindling (NT) och druvfingersvamp (NT) noterats. Resterande rödlistade arter utgörs främst av fåglar som tillfälligt besöker området. Bland de häckande arterna kan nämnas stare (VU) och gulsparv (VU).

Ekologiska samband

Många spridningssamband mellan äldre ädellövträd i Häckebergaområdet och våtmarksområdet Skoggårds ängar. Området ingår i värdetrakt för våtmarker och ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. De fuktiga gräsmarkerna har lång kontinuitet och ligger omgivna av skogsmark. Olstorpsån är limnisk spridningslänk till Höje å via Häckebergasjön.

Förutsättningar för bevarande

Återupptagen betes- eller slätterhävning och ingen påverkan på hydrologin. Äldre träd bevaras tillsammans med död ved.

Status

- Hela området ingår i Häckeberga naturvårdsområde (1982).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- I området finns ett skogligt biotopskyddsområde, 1998:122.

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P. 2017. Romeleåsen och sjölandskapet - En kunskapssammanställning. På uppdrag av Romeleåsen- och sjölandskapskommittén.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1987. Fastställelse av skötselplan för Häckeberga naturvårdsområde.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

LUN019 Kvarnbrodda (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplade till fäladsmarker och äldre träd och död ved. Delar av området är klass 1 i ängs- och hagmarksinventeringen från 1980-talet och hade klass 2 i naturvårdsprogrammet från 1997. Den begränsade storleken och bristfällig hävd motiverar klass 2 idag.

Beskrivning

Området består av betade gräsmarker och ädellövsbestånd belägna på en markerad bergsrygg och dess branta sluttningar. I delar av området finns även en golfbana. På flera ställen går berget i dagen. Björk, bok, ek och fågelbär är vanliga i de branta sluttningarna, medan ask, al och rönn tillkommer i de lägre liggande delarna. En, hassel och slån är vanliga buskarter i den av rödvenhed dominerade markvegetationen. Stengärden, jordhågn och en fågata vittnar om det gamla odlingslandskapet här. Området har vuxit igen under senare år men har fortfarande höga värden i den hävdgynnade floran och är möjligt att restaurera.

Biotopvärden

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet och äldre lövträd med förekomst av död ved.

Artvärden

Området är inte speciellt välinventerat och i dagsläget finns ett 10-tal kända rödlistade arter. Bland dessa finns bland annat revig blodrot (VU) och jordtistel (NT) kopplade till gräsmarkerna och skogsveronika (NT) till skogsmarken. Rödlistade fågelarter som påträffas regelbundet i området är gulsparr (NT), stare (VU) och backsvala (VU).

Ekologiska samband

Det finns ett viktigt stråk med fåladsmarker kring Dörröds by som binder ihop gräsmarker på åsens sluttningar och längre norrut och söderut. Närliggande gräsmarker är t.ex. Humlarödshus fålad i söder och Humlamadens fålad i norr. Området ingår i värdetrakt för ädellövskog och bidrar med spridningsmöjligheter för trädlevande arter över åsen. Avelsbäcken är limnisk spridningslänk till Klingavälsån via Orehusabäcken. Limniska spridningslänkar till Klingavälsån finns också via Skogmöllebäcken.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Bevara många äldre träd och död ved i området. Återkommande röjning för att öka värdena.

Status

- Nästan hela området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P. 2017. Romeleåsen och sjölandskapet - En kunskapssammanställning. På uppdrag av Romeleåsen- och sjölandskapskommittén.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

LUN020 Rökepipan (klass 2)

Foto: Alex Regnér/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden med framför allt betesmarker med lång hävdkontinuitet. Begränsad areal och igenväxning ger bedömningen klass 2 idag.

Beskrivning

Rökepipan ligger strax norr om Dalby och knyter ihop tätorten med Skrylleområdet. Området utgör en rest av de stora fåladsmarker som tidigare fanns mellan Dalby och Torna Hällestad. Delar av området har lång kontinuitet som betesmark och hyser höga biologiska värden. Området har stor variation i topografi, fuktighet och naturförhållanden med en mosaik av öppna ytor, skogsdungar, buskbryn och våtmarker. Delar av området har haft bristande hävd under de senaste decennierna och växer igen.

Biotopvärden

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet och varierade markförhållanden från hällmarkstorräng till kärr.

Artvärden

Totalt har ett 70-tal rödlistade arter påträffats i området sedan 1990. Bland kärlväxterna finns backsippa (VU), revig blodrot (VU), slättergubbe (VU) och krypfloka (VU). Insektsfaunan har representanter som åkerväddantennmal (NT), bokstavsmott (CR), gulbrunt rovfly (EN), hedpärlmorfjäril (NT), sotnätfjäril (NT) och mindre bastardsvärmare (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i en större värdetrakt med gräsmarker på Romeleåsen och närliggande gräsmarker finns i öster vid Dalbys fälader. Området ligger även i utkanten av en värdetrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd och ingen gödselpåverkan. Återkommande röjningar av buskar och lövsly.

Status

- Området tillhör det kommunala naturreservatet Rökepipan (2011).
- Stora delar av området är av riksintresse för naturvården, Hardeberga-S Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (2000).
- Norra delen av området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Gunnarsson, B. 2010. Nattfjärilsfaunan i Rökepipans naturvårdsområde har kartlagts. En diversitetsstudie av den nattaktiva storfjärilsfaunan i Rökepipans naturvårdsområde. Lunds universitet.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2011. Beslut om bildande av naturreservatet Rökepipan. Bilaga 2 skötselplan.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

LUN021 Skogsmöllebäcken och Humlamadens fälad (klass 2)

Foto: Gunilla Davidsson Lundh/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden i de äldre bokskogarna, sumpskogarna, bäcken och fuktängarna.

Stor, sammanhängande och variationsrik fäladsmark med höga biotop- och artvärden. Delar av området är skyddat som naturreservat och Natura 2000-område. Flera av fäladsmarkerna hade hög klassning i ängs- och hagmarksinventeringen på 1980-talet och i naturvårdsprogrammet 1997 hade Humlamadens fälad klass 1, den södra betade delen klass 2 och den norra delen längs Skogsmöllebäcken klass 1. Denna bedömning byggde framför allt på geologiska och landskapsmässiga värden och utifrån biologiska värden blir bedömningen klass 2 för hela området.

Beskrivning

Igenom hela området rinner Skogsmöllebäcken i syd-nordlig riktning, från Romeleåsen till slutligen mynna i Klingavälsån. De tre fiskarterna öring, nejonöga och storspigg finns i bäcken. Bottenfaunans naturvärde är högt, då bäcken hyser två ovanliga arter, dagsländan *Caenis robusta* och vattenbiet *Ilyocoris cimicoides*. Den försurningskänsliga sötvattenmärlan *Gammarus pulex* dominerar i bottenfaunasamhället. Skogsmöllebäcken är ett delvis meandrande vattendrag som rinner genom en dalgång med omväxlande branta skogsklädda sidor, sumpskog och öppna fuktängar med högörtvegetation. Längs vattendragen i området växer oftast al, ask och pil. Landskapsbilden är tilltalande och hela området har ett stort markhistoriskt värde genom kontinuitet i hävden. Vid Hasslemölla finns en gammal dammäng i anslutning till gårdens vattenmölla. Dammängen är numera igenslammad och nyttjas endast sporadiskt för slätter och bete. Norr om landsvägen finns rester av gamla sidvallsängar som har nyttjats för slätter i sen tid samt björkhagar och alkärr. Öster om gården finns flera hålvägar och en sandig extensivt nyttjad

åkermark med rik flora och fauna. Hasslemölla är en genuin gårdsmiljö och har ett stort kulturhistoriskt värde. Hela dalgången är naturskön och har stort värde för närrekreation och friluftsliv. Humlamaden är en kraftigt kuperad naturbetesmark med mycket representativ och karakteristisk vegetation och flora för Romeleåsens nordostsluttningar. På några platser går berget i dagen. Betesmarkerna är gamla utmarksbeten med riklig förekomst av en, med inslag av fläder och hassel samt fläckvis rikligt med nyponrosor och björnbär. Trädskiktet, som delvis är slutet i vissa delar, utgörs av bok, björk, ek, rönn och fågelbär. Det senare trädslaget är dominerande. Längs bäckdrågen förekommer al och ask. Markvegetationen domineras av rödvenhed, med fläckvis förekomst av stagghed. På tuvor uppträder fårsvingeltorräng med bland annat backtimjan. Jordhågnader och stenmurar utmärker de gamla ägoslagsgränserna. Området har stor betydelse för det rörliga friluftslivet och från de högsta punkterna är utsikten över Vombsänkan imponerande. Det markhistoriska värdet är synnerligen högt. Körsbärsdalen är en markant dalgång med betesmark och ett stort antal fågelbär som har gett upphov till dalens namn. Dalgången gränsar till en annan fäladsmark i väster som också har höga biotop- och artvärden.

Biotopvärden

Skogsmöllebäcken är ett vattendrag med god vattenkvalitet, omgiven av fuktängar och sumpskog i vilken det finns en hel del död ved. De södra delarna av området, Humlamaden-Enelyckan, består av gräsmarker med lång hävdkontinuitet samt varierad busk- och trädslagssammansättning och förekomst av en del död ved.

Artvärden

Ett 30-tal rödlistade arter har påträffats i området sedan 1990, främst på sandiga marker och längs vattendraget. Bland annat finns här flera kärlväxter knutna till sumpskogen kring bäcken och de torra öppna sandiga markerna. Insektsfaunan är rik med rödlistade arter som storfibblebi (VU), hedsidenbi (NT), åkerväddsantennmal (NT), violettekantad guldvinge (NT), hedpärlemorfjäril (NT) och bredbrämrad bastardsvärmare (NT).

Ekologiska samband

Genom området finns ett viktigt stråk längs bäcken som binder samman Klingavälsåns dalgång med fäladsmarker och skogspartier uppe på Romeleåsen. Området utgör en del av värdeetrakter för ädellövskog och sandmarker i GI:s planeringsunderlag. Vattendragen i området ingår i en limnisk värdeetrakt och Skogsmöllebäcken är spridningslänk till Klingavälsån.

Förutsättningar för bevarande

Bevara äldre ädellövskog och hydrologi längs bäcken. Fortsatt hävd av fuktängarna längs bäcken.

Återkommande röjningar för att hålla efter igenväxningen.

Status

- I söder ingår naturreservatet Humlamaden (2010).
- I söder ingår Natura 2000-området Humlamaden-Enelyckan SE0430161 (2004).
- Stora delar är av riksintresse för naturvärden, Sandurområdet mellan Veberöd och Blentarp (2000).

- Delar av området är av riksintresse för friluftslivet, Vomb och Klingavälsån (2017).
- Delar av området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- Strandskydd längs bäcken upp till 100 meter och bitvis upp till 300 meter.

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P. 2017. Romeleåsen och sjölandskapet - En kunskapssammanställning. På uppdrag av Romeleås- och sjölandskapskommittén.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2018. Undersökning av fiskfauna och vandringshinder - Höje å - Kävlingeån 2018.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2010. Bildande av naturreservatet Humlamaden.
- Länsstyrelsen Skåne. 2010. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Humlamaden.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-område Humlamaden-Enelyckan SE0430161.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Medins Havs och Vattenkonsulter AB. 2021. Biologiska inventeringar i Skogsmöllebäcken och Kvarndammen 2021 – En undersökning av kiselalger, fisk och bottenfauna. På uppdrag av Lunds kommun.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.

LUN022 Dalby Norreskog (klass 2)

Foto: Mona Persson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplat till äldre träd och gräsmarker med lång hävdkontinuitet har motiverat naturreservat och Natura 2000-område. I det regionala naturvårdsprogrammet 1997 var bedömningen klass 1, men idag görs bedömningen att området ur ett regionalt perspektiv motsvarar klass 2.

Beskrivning

Dalby Norreskog skiljs från Söderskogen av en vidsträckt betesslätt i ett svagt böljande landskap. Norreskogen ligger på skiffer-urbergsmorän, vilket medför en inte fullt så framträdande artrikedom som i den närbelägna Söderskogen. Trädslagssammansättningen utgörs av ek och bok på torrare partier med underväxt av hassel i de norra och västra delarna, medan al och ask dominerar i de södra, fuktiga partierna. Fältskiktet domineras av gulplister och skogsbingel förutom i de fuktiga partierna där älgört och kärrfibbla dominerar. Betesmarken är delvis kraftigt påverkad av gödsel, men karaktäriseras av spridda hagtornsbuskar, små fuktsvackor och torrare höjdryggar. Djurlivet är rikt och varierat. Fågelfaunan är artrik med bl.a. häckande stenknäck, skogsduva och flera olika sångare. Norreskogen bildar tillsammans med omkringliggande betesmarker och Söderskogen en mark- och kulturhistorisk enhet, Dalby hage, av utomordentligt högt värde. Området har även höga värden för rekreation och friluftsliv genom närhet till Dalby Söderskog och Skrylle strövområde.

Biotopvärden

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet och varierade markförhållanden. Ädellövskog och fristående gamla ekar och bokar med förekomst av död ved.

Artvärden

Ett 20-tal rödlistade arter har noterats från Norreskogen i Artportalen sedan 1990 men sannolikt finns det fler rödlistade arter att finna i området. I kärlväxtfloran finns ängsstarr (NT), hålnunneört (NT) och backsippa (VU). Några få svampar har rapporterats bland annat cinnobermussling (VU), bokvaxskivling (NT), bronssopp (NT) och stor tratticka (NT). Insektsfaunan är inte inventerad men det finns noteringar om bl.a. bokterfluga (NT), slåttersandbi (VU) och hagtornssolvecklare (NT). Fågelfaunan innehåller arter som mindre hackspett (NT), spillkråka (NT) och svartvit flugsnappare (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdetrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Äldre ädellövskog finns i anslutande Dalby Söderskog i söder och i Skrylleområdet i öster, vilket utgör spridningsvägar mot Prästaskogen och Romeleåsens östra sluttning. Området ingår även i värdetrakt för gräsmarker med närliggande gräsmarker vid t.ex. Billebjer i nordväst. Limniska spridningslänkar finns till Höje å.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan och bevarande av gamla träd och död ved.

Status

- Området tillhör naturreservatet Dalby Norreskog (2021).
- Nordöstra delen ingår i Natura 2000-område Dalby Norreskog SE0430023 (2004).
- Hela området är av riksintresse för naturvärden, Hardeberga-S Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P., Arup, U., Hansson, S-Å & Huggert, L. 2001. Rödlistade arter i sydsvenska trädmiljöer. En översiktlig inventering av lavar, mossor, svampar och vedinsekter i 20 områden. Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Dahl, A. 2019. Dalby Norreskog, måndagen 19 augusti 2019. Puggehatten 32(2,3).
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2021. Bildande av naturreservatet Dalby Norreskog.
- Länsstyrelsen Skåne. 2021. Skötselplan för naturreservatet Dalby Norreskog i Lunds kommun samt bevarandeplan för Natura 2000-området Dalby Norreskog SE0430023.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.

- Sörensson, M. 2012. Pilotinventering av den saproxyliska insektsfaunan i Dalby Söderskog 2008. Rapport 2012:12, Länsstyrelsen Skåne.

LUN023 Billebjer (klass 2)

Foto: Alex Regnér/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden på delar av området. Klass 1 i ängs- och hagmarksinventeringen, naturvårdsprogrammet för Malmöhus län 1997 och Grönstruktur- och naturvårdsprogrammet för Lunds kommun 2006. Begränsade artvärden och områdets ringa yta bidrar dock tillsammans till att de samlade biologiska värdena blir klass 2 ur ett regionalt perspektiv.

Beskrivning

Billebjer's urbergsryggar går i dagen och avtecknar sig i en markant höjdsträckning utifrån slätten. Från toppens krön är utsikten över Lundaslätten hänförande. I området finns en före detta bergtäkt som numera är vattenfylld och nyttjas för bad. Naturbetesmarkerna i området utgörs av fäladsmark och öppna hagmarker med såväl hedartade som torrängsartade vegetationstyper. Floran är artrik, särskilt i de sydexponerade partierna av berget, med arter som backsippa, blodnäva, backvicker, mörkt kungsljus, baktimjan och gökärt. Lavvegetationen är välutvecklad på de branta bergssidorna. Stora delar av området är bevuxna med lövskog, främst ek, björk och sykomorlönn. Djurlivet är förhållandevis artrikt, men med triviala arter. I området finns flera fornlämningar från yngre järnåldern. Området har ett mycket stort värde för rekreation och friluftsliv och gränsar till Skrylleområdet.

Biotopvärden

Främst gräsmarker med lång hävdkontinuitet och varierade markförhållanden med hållmarkstorräng, torräng, torrhed och kärr. I området finns också ädellövskog.

Artvärden

Totalt är ett 30-tal rödlistade arter kända från området sedan 1990. Bland kärlväxterna bland annat backsippa (VU), rödlånke (NT), backtimjan (NT) och slåttergubbe (VU). Fjärilsarter som mindre purpurmätare (NT), hedpärlemorfjäril (NT), ängsnätfjäril (NT), hagtornssolvecklare (NT) och ängsmetallvinge (NT) har påträffats. Övriga rödlistade arter är främst fåglar på tillfälligt besök.

Ekologiska samband

Området ingår i värdetrakt för gräsmarker med närmaste angränsande gräsmarksområden vid Hardeberga och Dalby norreskog. Området ingår även i värdetrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag, med anslutning till Skrylleområdet i öster, vilket utgör spridningsvägar mot Prästaskogen och Romeleåsens östra sluttning. Närliggande ädellövträdmiljöer finns även vid bl.a. Dalby Söderskog och Dalby Norreskog.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Bevarande av gamla träd och död ved. Ingen negativ påverkan på hydrologin.

Status

- Området ingår i naturreservatet Billebjer (1994)
- Området ingår i Natura 2000-området Billebjer SE0430024 (2004).
- Stora delar av området tillhör landskapsbildsskyddsområdet Billebjer (1965).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Hardeberga-S Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).
- Strandskydd runt dammarna (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1994. Beslut om bildande av naturreservatet Billebjer.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1994. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Billebjer.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Billebjer SE0430024.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.

LUN024 Abusadalen (klass 2)

Foto: Alex Regnér/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden främst kopplade till kärlväxtfloran. I det regionala naturvårdsprogrammet 1997 var bedömningen klass 1. Naturvärdena har dock försämrats sedan dess och i det kommunala grönstruktur- och naturvårdsprogrammet från 2006 har områdets södra del klass 2 och norra delen klass 3. Den samlade bedömningen av hela området motiverar klass 2.

Beskrivning

Abusadalen är en djup bäckdal mellan Lilla Abusa och Måryd. I dalgången rinner en bäck vars källa ligger i Måryds naturreservat och som längre nedströms ansluter Kävlingeån. I norr omgärdas bäcken av äldre bokskog med en rik lundflora bestående av arter som t.ex. skogsknipprot och stor häxört. Den västra sidan av dalgången består av en gammal betesmark som tidigare hyst den starkt hotade kärlväxten pipstakra, men eftersom betesmarken historiskt har varit uppodlad och gödslad har floran försämrats. De högsta naturvärdena finns i södra delen av området som består av ädellövskog och tidigare hävdad ängs- och betesmark. Trädsnittet består av bok, ask, lind, alm och avenbok och hyser en rik lundflora med bland annat kärlväxterna månviol, lundviva, blåsippa, mörk lungört och skogsveronika. Lundviva härstammar från utplantering. Ängs- och hagmarkerna i söder har tidigare hyst en mycket rik

flora, som försämrats på grund av igenväxning och markskador. I öster finns fragment av en ohävdad fuktäng och rikkärr, med arter som småvänderot, humleblomster och majnycklar.

Biotopvärden

Ädellövskog i bäckravin och lundmiljöer. Rester av artrika ängs- och hagmarker.

Artvärden

Totalt har närmare 40 rödlistade arter påträffats i området sedan 1990, varav ca hälften är kärlväxter och andra hälften fåglar. Bland kärlväxterna kan nämnas arter som småvänderot (VU), lundäxing (EN) och lundviva (NT). Bland fåglarna kan nämnas spillkråka (NT) och rödvingetrast (NT). Endast två rödlistade arter från andra organismgrupper finns noterade i området och det är svampen almkrämsskinn (NT) och fjärilen almsnabbvinge (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för gräsmarker med närliggande värdefulla gräsmarker i Måryd. Området ingår även i värdestrakt för ädellövskog och våtmarker i GI:s planeringsunderlag. Bäckens är limnisk spridningslänk till Kävlingeån via Vällsbäcken.

Förutsättningar för bevarande

Restaurering av ängs- och hagmarker. Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Bevara äldre träd och död ved samt opåverkat fältskikt i lundmiljöerna.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Hardeberga-Södra Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (2000).
- I söder är området av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.

LUN025 Romeleklint (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Ett varierat skogsområde med fåladsrester och gamla ädellövträd som har höga biotop- och artvärden. I naturvårdsprogram 1997 gavs området klass 1 för odlingslandskapsvärden men utifrån biologiska värden bedöms värdet idag till klass 2.

Beskrivning

Området utgörs av hagmark samt ett lövskogsområde, öster om Romeleklint, som tidigare har nyttjats som betesmark. Skogen har idag många mycket grova, flerstammiga bokträd, vilka har formats genom långvarig beteshävd. I skogen förekommer även hassel, alm, al, avenbok och björk. Markvegetationen är hedartad på högre höjd och mer ängsartad i låglänt terräng. I områdets västra kant finns en höjd där berget går i dagen med hållmarker och enar samt annan buskvegetation. I norr gränsar området till en betesmark med hävdkontinuitet i den södra delen. Området representerar en rest av det gamla odlingslandskapets betesmarker på Romeleåsen och är därför av mycket stort markhistoriskt värde.

Biotopvärden

Äldre varierad ädellövskog med spår av tidigare beteshävd samt fåladsmarker. Förekomst av död ved och flerstammiga träd.

Artvärden

18 rödlistade arter finns noterade i artportalen sedan 1990. Bland annat finns revig blodrot (VU) i fåladsmarken i norr och bokvårtlav (NT), bokkantlav (NT) och sydlig sotticka (NT) i skogen. Övriga rödlistade arter är fåglar varav spillkråka (NT) och gulsparrv (NT) troligen häckar i området.

Ekologiska samband

Området utgör ett viktigt spridningsstråk längs Romeleåsens östra sluttning för både trädlevande och gräsmarkslevande arter, bland annat till Gödelövs fälad och Lilla Ryd. Området ingår i värde-trakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Limniska spridningslänkar finns till Kävlingeån via Klingavälsån och till Krankesjön via Silvåkra bäcken.

Förutsättningar för bevarande

Bevara äldre träd och död ved med möjlighet att restaurera delar av den gamla trädrika fäladsmarken genom återupptagen hävd.

Status

- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P. 2017. Romeleåsen och sjölandskapet - En kunskapssammanställning. På uppdrag av Romeleås- och sjölandskapskommittén.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

LUN026 Linnebjerg (klass 2)

Foto: Sanna Persson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden knutna till äldre ädellövskog och ängs- och betesmarker har motiverat Natura 2000-område och bildande av naturreservat. I naturvårdsprogrammet från 1997 bedömdes området ha klass 1 med motiv för odlingslandskap och ädellövskog. Nuvarande biotop- och artvärden samt den begränsade storleken motiverar dock inte högre klass än 2.

Beskrivning

Linnebjerg är en ek-hasselskog med inslag av lind och bok i ett område med lerrik skiffer-urbergsmorän. Markvegetationen är artrik och välutvecklad. Öppna högörtängar på vattengenomsilad mark nyttjades förr för slätter, men idag hävdas endast en liten areal som äng. I denna fuktängsvegetation förekommer bland annat hartmansstarr, småvänderot och kärnäva. Fågellivet är mycket artrikt med många arter sångare, mesar, svartvit flugsnappare, bofink, näktergal, trastar, skogsduva och sällsynta besök av sommargylling. Norr om skogen finns öppna, men stenbundna betesmarker som är avgränsade med jordvallar och stenmurar. Jordvallarna är bevuxna med hagtornsbuskar. Linnebjerg är vetenskapligt välundersökt, särskilt med avseende på växtekologiska förhållanden.

Biotopvärden

Ädellövskog med inslag av örtrik ängsmark och betesmark med lång hävdkontinuitet.

Artvärden

Totalt har ett 30-tal rödlistade arter påträffats i området sedan 1990. Bland dessa finns hartmansstarr (VU), blågrönt mannagräs (VU), kärnäva (EN), slätterfibbla (NT) och ängsskära (NT). Några tickor som ekticka (NT), korallticka (NT) och den sällsynta eklackticken (EN) har

påträffats. Insektslivet är inte speciellt välundersökt och endast tre rödlistade arter har rapporterat i Artportalen: skogsalmdvärgmal (NT), skogsalmsguldmal (NT) och dvärgmalmätare (NT). Fågellivet är rikt med rödlistade arter som mindre hackspett (NT), stare (VU) och gulsparv (NT).

Ekologiska samband

Området är relativt isolerat, men ingår i värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag med spridningssamband till Frueraften och Fågelsångsdalen i söder och Kungsmarken i väster.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt slåtter av ängsmarkerna. Inga ingrepp i skogsmiljön och bevara död ved. Genom naturreservatet är förutsättningarna för bevarande goda.

Status

- Området ingår i naturreservatet Linnebjerg (2021).
- Området ingår i Natura 2000-område Linnebjerg SE0430031 (2004).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Hardeberga-S Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (2000).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bengtsson, O. 2016. Miljöövervakning av lavar och mossor i skånska bokskogar 2011–2014. Rapport 2016:06, Länsstyrelsen Skåne.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Linnebjerg SE0430031.
- Länsstyrelsen Skåne. 2021. Bildande av naturreservatet Linnebjerg.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

LUN027 Stadsparken i Lund (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga artvärden främst kopplade till äldre hålträäd och skyddat som Natura 2000-område. Klass 1 i kommunens gröstruktur- och naturvårdsprogram från 2006.

Beskrivning

Stadsparken i Lund har sina rötter i den promenadväg som ordnades på stadsvallen i mitten av 1800-talet och det är från denna tid som de äldsta träden i parken härstammar. Senare byggde parkbolaget en park norr om stadsvallen och det var i samband med Lundautställningen 1907 som stadsparken fick sin nuvarande utbredning. De många rödlistade arter som idag finns i parken härstammar troligen från ganska avlägsna lokaler och möjligen har några arter redan tidigare funnits i äldre träd i stadens trädgårdar. Det är idag en stor utmaning att bevara de gamla träden i en miljö där många människor vistas med tanke på säkerheten. En succesiv föryngring av trädbeståndet genomförs och död ved läggs upp i så kallade faunadepåer.

Biotopvärden

Gamla ädellövträd med förekomst av håligheter, savställen och död ved.

Artvärden

Ett 30-tal rödlistade arter har påträffats i Stadsparken sedan 1990. Den av EU prioriterade arten hålträedsklokrypare (NT) har föranlett att området blivit Natura 2000-område. Andra rödlistade arter är renlost (EN), klubbveronika (NT), sydlig blekspik (EN), elegant sköldlav (NT), fyrfläckig vedsvampbagge (NT), vasstandad träbasbagge (NT), gulbrokig barkfluga (EN) och mindre parkblomfluga (VU). Ett tiotal rödlistade fågelarter har noterats i parken men dessa består endast av tillfälliga gäster.

Ekologiska samband

Ett relativt isolerat område med gamla träd som avgränsas av stadsbebyggelse. Andra äldre parker och trädgårdar i staden har betydelse för spridningssamband inom staden.

Förutsättningar för bevarande

Bevarande av gamla träd och död ved. Skapa ersättningsträd för de gamla träd som tas bort på grund av säkerhetsrisker.

Status

- Området ingår i Natura 2000-området Stadsparken i Lund SE0430156 (2004).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Ahlén, J & Malmqvist, A. 2016. Inventering av ihåliga träd, fladdermöss och hålträdklokrypare i Lunds stadspark. Naturcentrum AB på uppdrag av Lunds kommun.
- Andersson, H. 1999. Rödlistade eller sällsynta evertebrater knutna till ihålliga, murkna eller savande träd samt trädsvampar i Lunds stad. Entomologisk tidskrift 120 (4):169-183.
- Arup, U. 2013. Lavfloran i Lunds stadspark och Allhelgonparken. AREK Biokonsult HB på uppdrag av Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2017. Bevarandeplan för Natura 2000-området Stadsparken i Lund SE0430156.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Malmqvist, A. 2004. Inventering av ihåliga träd i Lunds stadspark. Naturcentrum AB på uppdrag av Lunds kommun.

LUN028 Nöbbelövs mosse (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden knutna till våtmarker, dammar och gräsmarker med lång hävdkontinuitet. Stora delar av området har tidigare varit uppodlat men nya våtmarker har förbättrat områdets biotop- och artvärden. I naturvårdsprogrammet från 1997 bedömdes området ha klass 2.

Beskrivning

Nöbbelövs mosse var förr betydligt större och hävdades genom slåtter och bete, men är numera till stor del uppodlad. Torvtäkt har förekommit och skapat dammar i området. Den så kallade Gunnesboängen är en kvarvarande rest av de ursprungliga ängs- och betesmarkerna och hyser en rik och varierad flora med bland annat slåtterblomma, dvärglin, näbbstarr, myskgräs och ängsnycklar. Kringliggande betesmarker som tidigare varit uppodlade har restaurerats i slutet av 1900-talet. Centralt i området har två öppna vattenytor skapats och givit upphov till ett rikt fågelliv. Ängarna blir ofta översvämmade under vinterhalvåret och lockar till sig änder och gäss.

Biotopvärden

Gunnesboängen har lång hävdkontinuitet och de stora fuktiga gräsmarkerna och våtmarkerna bidrar till ett stort sammanhängande naturområde.

Artvärden

Områdets artvärden är främst knutna till ett rikt fågelliv året om och kärlväxtfloran i Gunnesboängen. Ett 50-tal rödlistade arter har påträffats i området sedan 1990, flertalet är fågelarter på tillfälligt besök. Bland kärlväxterna finns plattsäv (VU) och ölandskungsljus (EN) och bland insekterna höstbroms (EN), mindre blåvinge (NT) och ängsnätfjäril (NT). Till

häckfåglarna i området hör bl.a. buskskvätta (NT), stare (VU), ängsfiolärka (NT) och sävsparv (NT). Regelbundna besökare är årtå (EN), stjärtand (VU), brushane (VU), skrättarna (NT) och kornknarr (NT).

Ekologiska samband

Området ligger relativt isolerat i landskapet med Lunds stad i söder och odlingslandskapet i norr. Via Vallkärrabäcken finns dock limniska spridningslänkar till Höje å och gräsmarkerna har spridningssamband med andra gräsmarker i landskapet i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt hävd av gräsmarkerna utan gödselpåverkan.

Status

- Området ingår i det kommunala naturreservatet Nöbbelövs mosse med Vallkärra mader (2014).
- Delar av området har tillträdesförbud under perioder av året.
- Strandskydd (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Ekologgruppen. 2014. Höjeåprojektet - Biologisk uppföljning av 15 anlagda våtmarker – Fåglar. På uppdrag av Höje å vattenråd.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2014. Beslut om bildande av naturreservatet Nöbbelövs mosse och Vallkärra mader.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

LUN029 Stångby mosse och Hoby backar (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplat till rikkärr med artrik sammansättning. Området är högst klassat i regionala (1997) och kommunala naturvårdsprogram (2006) samt utpekade som Natura 2000-område och skyddat som naturreservat.

Beskrivning

Stångby mosse är ett extremrikkärr med mycket värdefull vegetation och flora, som ligger i en flack dalgång i ett flackt odlingslandskap. Stångby mosse har under lång tid påverkats kraftigt av torvtäkt, dikning och uppodling. Även om mossen är igenväxt med björk i stora delar är vegetation och flora mycket värdefull i de delar som ännu hävdas med slåtter och bete. Orkidéfloran är rik med flera sällsynta arter och här finns en rik mossflora med bland annat kalkkärrmossan och en molluskfauna med arter som smalgrynsnäcka. I norr ansluter en dalgång med branta sidor och mjukt rundade kullar - Hoby backar. Vegetationen är här delvis av torrängskaraktär med arter som hedblomster och jordtistel. Fyra bronsåldershögar vittnar om en lång bosättningskontinuitet i området.

Biotopvärden

Rikkärr med representativ artsammansättning samt torrängar och friskängar med lång hävdkontinuitet.

Artvärden

Områdets artvärden består främst av kärlväxter. Ett 30-tal rödlistade arter har påträffats i området sedan 1990. Bland kärlväxterna kan uppmärksammas honungsblomster (VU), backsippa (VU), renlost (EN), stor ögontröst (EN), hedblomster (VU) och gulyxne (VU). Den enda

rödlistade insektsart som har rapporterats på Artportalen är källarlöpare (NT). I området finns Natura 2000-arten smalgrynsnäcka (NT) och kärrpuppsnäcka (NT). I fågelfaunan finns bland annat sävsparv (NT), gulsparr (NT) och ängspiplärka (NT).

Ekologiska samband

Området ligger relativt isolerat i odlingslandskapet men har spridningssamband för arter knutna till gräsmarker främst norrut till Kävlingeådalgången i GI:s planeringsunderlag. Limniska spridningslänkar finns till Kävlingeån.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt betes- och slåtterhävd utan gödslingspåverkan eller påverkan på hydrologin. Röjning av uppväxande skog och sly.

Status

- Området ingår i naturreservatet Stångby mosse (1981).
- I söder ingår Natura 2000-området Stångby mosse SE0430042 (2004)
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Stångby mosse (2000).
- Delar av området i söder ingår i myrskyddsplanen, Stångby mosse (1994).
- Strandskydd längs vattendraget (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Ljungdahl Brönmark, M. 2020. Studie i att utöka arealen rikkärr i Skåne - Med exempel på hur tre rikkärr kan utökas. Lunds universitet.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1981. Beslut om bildande av naturreservatet Stångby mosse.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Stångby mosse SE0430042.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturvårdsverket. 1994. Myrskyddsplan för Sverige. Objekt del Malmöhus län.
- Naturvårdsverket. 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av rikkärr.
- Naturvårdsverket. 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av stor ögontröst.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.

LUN030 Dalby västermark (klass 2)

Foto: Mona Persson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Unika artvärden knutna till åkerogräs som har gjort att området skyddats som naturreservat.

Beskrivning

Dalby Västermark är en fastighet som ligger mitt bland Lundaslättens intensivt brukade åkerområden och som under lång tid har brukats ekologiskt utan användande av konstgödning eller kemiska bekämpningsmedel. Härigenom har en naturlig åkerogräsflora kunnat bibehållas som en relik från äldre tiders åkrar på kalk- och lerrik moränjord. Inom området påträffas bland annat arter som fliknäva, nattglim, sminkrot, spjutsporre, småtörel, åkermadd och åkerranunkel. I områdets norra gräns finns även rester bevarade av en ursprunglig slåtterängsflora med bland annat riklig förekomst av krissla och blodnäva. Inom området har anlagts en damm som i det starkt torrlagda och uppodlade landskapet har fått stor betydelse för änder och vadare. Rapphöna uppträder regelbundet inom fastigheten. Området har ett högt naturvärde på grund av förekomsten av flera botaniskt värdefulla åkerogräs.

Biotopvärden

Ålderdomlig åkermark med många sällsynta åkerogräs och inslag av slåtterflora vid ägo gränser.

Artvärden

Ett 20-tal rödlistade arter har påträffats i området sedan 1990. Av dessa är åkerogräsen renlost (EN), åkerranunkel, (NT) småtörel (NT), åkerrättika (VU), spjutsporre (EN), åkersyska (VU) och åkerrödtoppa (NT) de viktigaste. Här finns även rapphöna (NT).

Ekologiska samband

Det finns spridningsmöjligheter till andra platser i odlingslandskapet som inte besprutas eller konstgödslas. Vattendraget är limnisk spridningslänk till Höje å i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt anpassad brukning för att bevara åkerogräsen.

Status

- Området ingår i naturreservatet Dalby Västermark (2002).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2002. Beslut om bildande av naturreservat Dalby Västermark.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturvårdsverket. 2007. Åtgärdsprogram för bevarande av hotade åkerogräs.

LUN031 Toppeladugård (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplat till äldre ädellövskog. Området var inte bedömt i det regionala naturvårdsprogrammet 1997 men hade klass 2 i kommunens grönstruktur- och naturvårdsprogram från 2006.

Beskrivning

Kring slottet Toppeladugård finns äldre ädellövskog med främst bokskog samt ett flertal gamla ädellövträd i alléer, i slottsparken och inom gårdsområdet. Den rika tillgången av ihåliga träd, död ved och riktigt gamla träd skapar förutsättningar för en rik insektsfauna. Området ligger i nordkanten av det sydvästskånska backslandskapet med en kuperad topografi med flera dammar och kärr i sänkorna. Antalet rapporterade artfynd från området är lågt men här finns potential för att finna många rödlistade arter.

Biotopvärden

Äldre ädellövskog med förekomst av gamla träd, ihåliga träd, savpartier och död ved i olika nedbrytningsstadier.

Artvärden

Totalt har ett 30-tal rödlistade arter rapporterats från området sedan 1990. Bland dessa kan nämnas lundäxing (EN), klofibbla (NT), bronssopp (NT), bleksopp (VU) och bokblombeck (VU).

Ekologiska samband

Området är del av en värdestrakt för ädellövskog med spridningssamband österut till Risen och Häckeberga. Området ligger även i utkanten av en värdestrakt för våtmarker i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Bevarande av äldre ädellövträd och död ved.

Status

- I söder är delar av området av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- I öster ingår en del i riksintressen med geografiska bestämmelser, Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2002. Beslut om bildande av naturreservat Dalby Västermark.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

LUN032 Bilarp (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden knutna till äldre lövträd och mikroklimat i klippraviner. Området fanns inte med i det regionala naturvårdsprogrammet från 1997 men finns med i det kommunala grönstruktur- och naturvårdsprogrammet från 2006 som klass 2.

Beskrivning

Området ligger i en sluttningsszon på Romeleåsens västra sida med bokskogsklädda bäckraviner där urberget går i dagen på flera ställen. I branterna finns en hel del äldre träd och död ved.

Biotopvärden

Äldre ädellövskog med förekomst av ihåliga träd och död ved. Hällmarker och klippblock som skapar ett speciellt mikroklimat.

Artvärden

Endast en rödlistad art finns rapporterad och det är bokvårtlav (NT). Området är dock mycket bristfälligt undersökt.

Ekologiska samband

Området är del av värdetrakt för ädellövskog på Romeleåsens västra sida i GI:s planeringsunderlag, med närliggande ädellövskogar vid t.ex. Dörröds fälad.

Förutsättningar för bevarande

Bevarande av äldre träd och död ved.

Status

- Stora delar av området ingår i Häckeberga naturvårdsområde (1982).

- Söder om Hägnaden finns ett skogligt biotopskyddsområde, 2007:508.
- Söder om Hägnaden finns ett område med ädellövskog som tecknat naturvårdsavtal.
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser, Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P. 2017. Romeleåsen och sjölandskapet - En kunskapssammanställning. På uppdrag av Romeleåsen- och sjölandskapskommittén.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1987. Fastställelse av skötselplan för Håckeberga naturvårdsområde.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

LUN033 Rögle fälad (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplade till fäladsmark med lång hävdkontinuitet.

Beskrivning

Rögle fälad är en rest av de förr betydligt mer omfattande fäladsmarkerna på Romeleåsens norra del. Området består av enbuskrika betesmarker med inslag av björk i den norra och östra delen. Landskapet sluttar svagt mot väster där det finns fuktigare partier. Markförhållanden är näringsfattiga med typisk hedvegetation. En sällsynt art som har påträffats i området är klockgentiana som dock troligen är utgången.

Biotopvärden

Naturbetesmark med lång hävdkontinuitet och varierade markförhållanden från torrhet till fukthet och kärr.

Artvärden

I området finns 19 rapporterade rödlistade arter sedan 1990. Bland dessa kan nämnas backsippa (VU), månviol (NT), Svinrot (NT) och gulsparv (NT). Tidigare har klockgentiana (EN) och slättergubbe (VU) förekommit i området.

Ekologiska samband

Området är del av större värdestrakt för gräsmarker med spridningssamband till bl.a. Måryd och Skrölle backar i öster.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Hardeberga-Södra Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P. 2017. Romeleåsen och sjölandskapet - En kunskapssammanställning. På uppdrag av Romeleås- och sjölandskapskommittén.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

LUN034 Kävlingeån (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplade till vattendraget samt strandområdena kring ån. I det regionala naturvårdsprogrammet 1997 hade området klass 1. Bedömningen idag är att vattendragets ekologiska status och kringliggande strandområden och fuktängar inte når upp till klass 1 utan motsvarar klass 2.

Beskrivning

Kävlingeån avvattnar en stor del av södra Skåne och mynnar i Öresund vid Löddesnäs. En stor del av Lunds kommuns norra gräns utgörs av Kävlingeån, som slingrar sig fram från Vombsjön och vidare västerut i en flack ådal. Kring ån finns en del fuktängar, strandskogar och flera kvarn- och gårdsmiljöer men stora delar av ådalen är uppodlad. De översvämningsmarker och avsnörda meanderslingor som finns här och var hyser ett förhållandevis rikt fågelliv med änder och andra våtmarksfåglar. I ån finns ett mycket svagt bestånd med enstaka tjockskaliga målarmusslor, exempelvis vid Holmby. Fisksamhället är mycket artrikt med förekomst av bl.a. grönling, sandkrypare, stensimpa, ål och lake. Havsöring vandrar upp i ån till sina lek- och uppväxtområden. På 1800-talet kunde även havsnejonöga och lax gå upp Kävlingeån. Utter kan numera ses uppehålla sig vid ån.

Biotopvärden

Vattendrag i jordbrukslandskapet som tidvis svämmas och har kringliggande fuktängar och sumpskogar. Höga fiskevärden.

Artvärden

Ett 100-tal rödlistade arter finns rapporterade från Kävlingeåns dalgång sedan 1990, varav flertalet är fågelarter. Arter som kan nämnas är bl.a. åkerrättika (VU), lungrot (VU), mosshumla (NT), rödtoppebi (NT), hedpärlormorfjäril (NT), strandpadda (NT), utter (NT), tjockskalig målarmussla (EN), lake (VU) och ål (CR).

Ekologiska samband

Ån är ett viktigt spridningsstråk för både limniska och terrestra arter. Kävlingeån är en limnisk värdetrakt och spridningslänk genom landskapet. Gräsmarkerna längs ån har spridningssamband med varandra i GI:s planeringsunderlag. I östra delen vid Vombsjön ingår området i värdetrakt för våtmarker och sandmarker.

Förutsättningar för bevarande

Ingen reglering av vattenflödet och ingen negativ påverkan på vattenkvaliteten samt att ån tillåts svämma. Bevarande av ekologiskt funktionella kantzoner. Fortsatt beteshävd av strandängar längs ån.

Status

- Ån är av riksintresse för friluftslivet, Kävlingeån från Vombsjön till Bjärred (2017).
- En liten del vid Väggarp är av riksintresse för naturvården, Bråån (2000).
- En mindre del ingår i Natura 2000-området Revingefältet SE0430113 (2004).
- Strandskydd längs ån, mestadels upp till 100 meter men också bitvis upp till 300 meter.
- Utpekad som regionalt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärden och nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på fiskevärden inom miljökvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2000. Fiskevårdsplan Kävlingeån.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2015. Undersökning av fiskfauna och vandringshinder - Höje å - Kävlingeån 2015. Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Revingefältet SE0430113.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- VISS. 2022. Kävlingeån. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

LUN035 Vombsjön (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden i sjön och på dess stränder. Nationellt värdefullt vatten enligt naturvårdsverket och av Fiskeriverket utpekad som särskilt värdefullt vatten. Sjön har dock otillfredsställande ekologisk status på grund av att sjön är sänkt, reglerad och näringspåverkad.

Beskrivning

Vombsjön är en av Skånes större sjöar och delas mellan Eslövs-, Lunds- och Sjöbo kommuner. Sjön är vattentäkt för en stor del av sydvästra Skåne, vilket medför att vattennivån varierar kraftigt och stora strandområden ligger torrlagda vid lågvatten. Trots detta är sjön en viktig rast- och övervintringslokal för fågel med arter som blåsand, kricka, brunand, bergand och flera gåsararter. Både kungsörn och havsörn håller till här året runt. Vid utloppet i Kävlingeån ses regelbundet kungsfiskare. Den ovanliga taggmärslan *Pallacea quadrispinosa* har noterats i sjön. På och i sjöns relativt grunda och sandiga botten sitter mängder med musslor av framförallt tre arter: allmän dammussla, äkta målarmussla och spetsig målarmussla. Sjöns bottenfauna har ett högt naturvärde. Fiskfaunan är relativt artrik och fiskproduktionen är hög i sjön. Tidigare förekom nors, som är en ishavsrelikt, i sjön. Utter har blivit vanligare och ses regelbundet. Stranden hyser ett antal rödlistade och sällsynta kärlväxter.

Biotopvärden

Limniska miljöer och strandmiljöer runt sjön.

Artvärden

Ett mycket stort antal naturvårdsarter med totalt över 150 rödlistade arter har påträffats i och kring sjön sedan 1990. Många av dessa är fågelarter eller finns främst på angränsande sandiga

marker runt sjön men uppträder även i de sandiga strandmiljöerna. Bland de hotade arterna kan nämnas dvärggag (CR), borstsäv (EN), kärnocka (CR), (VU), tofsvipa (VU), storspov (EN), äkta målarmussla (NT) och ål (CR).

Ekologiska samband

Vombsjön är en limnisk värdeattrakt i GI:s planeringsunderlag, med artrik fiskfauna. Viktiga limniska spridningsstråk finns från Björkaån och sjöns tillrinnande vattendrag via sjön till Kävlingeån. Landområdet intill stränderna ingår delvis i värdeattrakter för gräsmark, våtmark och sandmarker.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på vattenkvaliteten.

Status

- Strandskydd runt sjön (upp till 300 meter).
- Delar av området ingår i Ramsarområdet, Klingavälsån-Krankesjön (1974).
- Utpekad som nationellt värdefullt vatten med avseende på naturvärden och nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på fiskevärden inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Hela sjön är av riksintresse för friluftslivet, Vomb och Klingavälsån (2017).
- Hela området ingår vattenskyddsområde, Vomb inom Lund (1998).
- Delar av strandområdet är av riksintresse för naturvården, Vombs fure (2000).
- Delar av strandområdet är av riksintresse för naturvården, Klingavälsån (2000).
- Delar av strandområdet ingår i naturreservatet Klingavälsåns dalgång (1968).
- Delar av strandområdet ingår i naturreservatet Vombs ängar (1923).
- Delar av strandområdet ingår i Natura 2000-området Klingavälsån SE0430087 (1996).
- Delar av strandområdet ingår i Natura 2000-området Vombs Norregård SE0430131 (2004).
- Området i norr vid Kävlingeån är av riksintresse för friluftslivet, Kävlingeån från Vombsjön till Bjärred (2017).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Ekologgruppen. 2017. Vombsjön - Faktasammanställning 2017. På uppdrag av Kävlingeåns vattenråd.
- Eriksson, M., Davidsson, T. & Kullberg, A. 2001. Test av System Aqua 2000 – Skåne. Rapportserien Skåne i utveckling 2001:1, Länsstyrelsen Skåne.
- Hamrin, SF., Soler, T., Eriksson, M., Svensson, J., Linge, H., Cronberg, G & Romare, P. 1998. Från sediment till fisk - en översiktlig studie av Vombsjöns ekosystem 1994-95. Fiskeriverket rapport 1: 77-105.
- Lundkvist, E & Sandsten, H. 2012. Bottenfauna i Vombsjön 2011. Rapport 2012:13 Länsstyrelsen Skåne.

- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2012. Regional vattenförsörjningsplan för Skåne län. Rapport 2012:2, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Ramsar. 2017. Ramsar informationsblad för Sverige, Klingavälsån-Krankesjön.
- VISS. 2022. Vombsjön. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

LUN036 Ekeberga (klass 2)

Foto: Gunilla Davidsson Lundh/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden främst knutna till sandiga gräsmarker och ädellövskog har motiverat bildande av naturreservat.

Beskrivning

Området ligger i det flacka sandiga området öster om Södra Sandby och intill det militära övningsområdet Revingehed i öster. Vegetationen består av torrängar och torra hedar på sandig mark med spår av tidigare grustäkt. Den gamla grustäktens sandiga branter erbjuder boplatser

för både backsvalor och insekter som exempelvis solitära bin. Ett mindre biflöde till Kävlingeån, Vällsbäcken, rinner igenom området i syd-nordlig riktning. En mindre damm finns anlagd sedan 2004 i bäcken. I brynen förekommer vidkroniga ekar och äldre björkar. I östra delen finns en sumpskog med al som har lång kontinuitet. Här finns en hel del barrskog men även ädellövskog av främst ek och hassel. Här har bland annat påträffats flikig sköldlav och svavelticka samt en del vedlevande insekter. I floran finns arter som backtimjan, monke, ljung, liten blålocka, fårsvingel, borsttåtel och rödven.

Biotopvärden

Främst sandiga gräsmarker med torräng och torrhed. Exponerad sand i före detta grustag. Våtmarker och ädellövskog.

Artvärden

Ett flertal naturvårdsarter varav 35 rödlistade arter är noterade från området sedan 1990. Bland dessa kan hedblomster (VU), småvänderot (VU), getingrovflugan (VU), stäppsmalbi (VU), mjölfly (EN), backsvala (VU) och grönfink (EN) nämnas.

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för sandmarker tillsammans med de omfattande sandiga markerna i Vombsänkan med spridningssamband till bl.a. Revingefältet. Området ingår även i värdestrakt för våtmarker och ädellövträd i öppna landskap i GI:s planeringsunderlag. Vattendragen i området är limniska värdestrakter och spridningslänkar till Kävlingeån via Vällsbäcken.

Förutsättningar för bevarande

Bibehållande av öppna sandiga marker med återkommande störning av fältskiktet. Bevarande av död ved och gamla träd.

Status

- Området ingår i naturreservatet Ekeberga (2014).
- Strandskydd längs vattendragen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2014. Beslut om bildande av naturreservatet Ekeberga.
- Länsstyrelsen Skåne. 2014. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Ekeberga.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Malmqvist, A. 2002. Översiktlig inventering av naturvärden knutna till grova lövträd i Ekeberga, Gravaregården, mellan Södra Sandby och Revingeby. Länsstyrelsen Skåne.

LUN037 Bökesjöområdet (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Äldre ädellövskog med höga art- och biotopvärden som motiverat Natura 2000-område och naturreservat.

Beskrivning

Bökesjöområdet utgör den östra delen av Häckeberga-Skoggårds naturreservat och har en mer likaldrig karaktär än övriga bokskogar i naturreservatet. Insprängt i bokskogen finns dock en del äldre bokar och ekar med håligheter, död ved och förutsättningar för lavar och mossor på stammar och grenar. Kring Bökesjön finns en mer varierad skog med viktiga brynmiljöer mot sjön och förekomst av död ved.

Biotopvärden

Äldre ädellövskog med värdefulla strukturer och substrat.

Artvärden

I området har ett 30-tal rödlistade arter noterats sedan 1990, bland annat mindre parkblomfluga (VU), sydlig sotticka (NT), cinnoberspindling (NT), bokkantlav (NT), stiftklotterlav (NT) och desmeknopp (NT).

Ekologiska samband

Området ligger i värdetrakt för ädellövskog och gränsar till Häckeberga och Häckeberga-Olstorp med viktiga spridningssamband. Området ingår även i värdetrakt för våtmarker i GI:s planeringsunderlag. Olstorpsån är limnisk spridningslänk till Häckebergasjön.

Förutsättningar för bevarande

Goda genom naturreservatet. Bevara äldre träd och död ved.

Status

- I norra delen av området ingår naturreservatet Häckeberga-Skoggård (2008).
- I norr ingår Natura 2000-område Häckeberga-Skoggård (SE0430153).
- Stora delar av området ingår i Häckeberga naturvårdsområde (1982).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- Strandskydd runt Bökesjön (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P. 2017. Romeleåsen och sjölandskapet - En kunskapsammanställning. På uppdrag av Romeleås- och sjölandskapskommittén.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2017. Sjö- och vattendragsplan.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1987. Fastställelse av skötselplan för Häckeberga naturvårdsområde.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2008. Bildande av naturreservatet Häckeberga – Skoggård.
- Länsstyrelsen Skåne. 2008. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Häckeberga – Skoggård.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Häckeberga-Skoggård SE0430153.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- VISS. 2022. Olstorpsån. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

LUN038 Skoghusets enefälad (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Större fäladsmark med lång hävdkontinuitet. Området hade klass 2 i naturvårdsprogrammet från 1997.

Beskrivning

På en höjdsträckning norr om Dörröds by ligger Skoghusets enefälad. Markförhållandena är relativt magra med hedvegetation. Under en period i början av 2000-talet var området ohävdad men har sedan dess restaurerats genom röjning av sly och återupptagen hävd och har idag återigen en god hävdstatus. I östra delen är betestrycket lägre och björnbärssnåren breder ut sig. Den östra delen har också mer träd och buskar med ett delvis slutet trädskikt. I söder finns en svacka med ädellövskog och alkärr som båda har ett rikt fältskikt. Här förekommer bland annat smörbollor och sankt Pers nycklar som vittnar om tidigare ängs- och beteshävd.

Biotopvärden

Gräsmark med lång hävdkontinuitet och varierade markförhållanden samt lundmiljöer med rikt fältskikt.

Artvärden

Området är inte speciellt välundersökt och här finns bara fem rödlistade arter noterade. Dessa är borsttåg (NT), jordtistel (NT), violettekantad guldvinge (NT), mindre blåvinge (NT) och bredbrämrad bastardsvärmare (NT).

Ekologiska samband

Området ligger i ett landskap med många fäladsmarker inom spridningsavstånd, främst i söder och öster. Området ingår i värdetrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Vattendraget är limnisk spridningslänk till Klingavälsån via Skogmöllebäcken.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Bevara äldre träd och opåverkat fältskikt i lundmiljöerna.

Status

- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- Strandskydd längs vattendraget (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

LUN039 Lilla Ryd (klass 2)

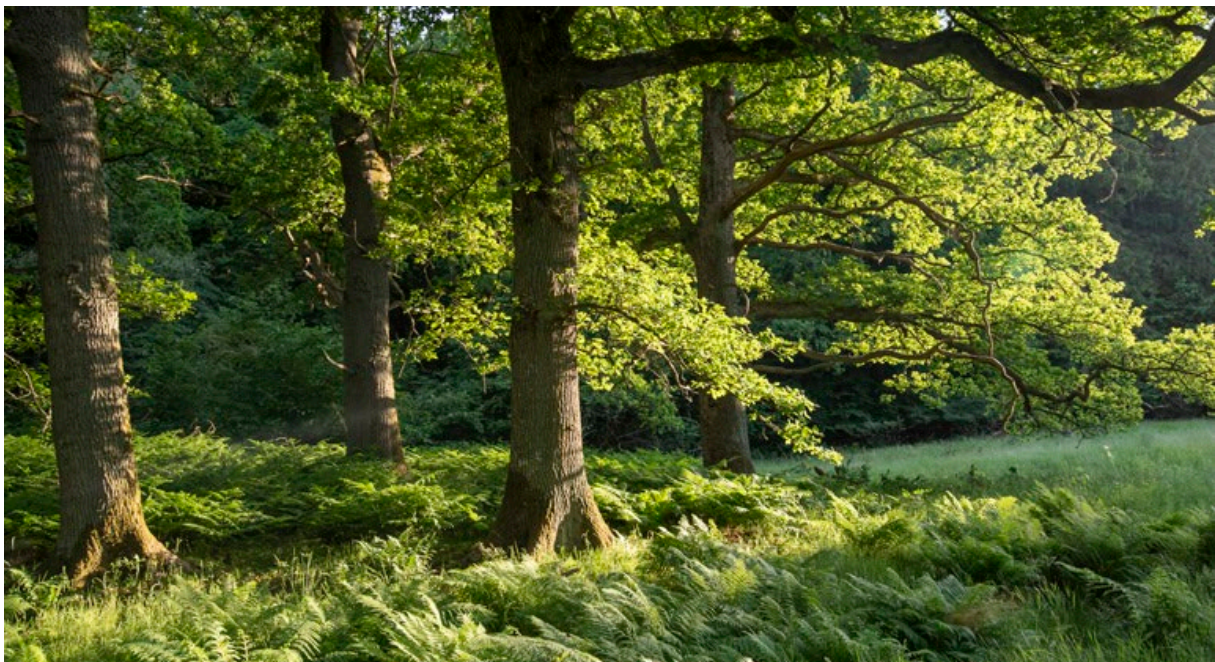

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

En mosaikartad naturmiljö med trädrik hagmark och ädellövskog. Bedömdes ha klass 2 i naturvårdsprogrammet från 1997.

Beskrivning

På Romeleåsens mellersta del går en dalgång i åsens västsluttning strax norr om Björnstorps slott. Dalgångens södra sida är skogsklädd och här ligger även en hagmark med lång hävdkontinuitet. Hagmarken gränsar till en bäckravin med alskog och ädellövskog med främst bok som också har höga naturvärden. Området har betats sparsamt under de senaste decennierna vilket har lett till igenväxning. Förekomsten av äldre träd och död ved samt mångformigheten på busk- och trädskiktet men även fältskiktet ger förutsättningar för en artrik miljö som inte har undersökts närmare.

Biotopvärden

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet och äldre ädellövskog med förekomst av död ved.

Artvärden

Ett bristfälligt undersökt område med endast tre rödlistade arter noterade. Dessa är desmeknopp (NT), småvänderot (VU) och krusfrö (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag med spridningsavstånd till äldre ädellövskogsbestånd på Romeleåsen. Flera värdefulla gräsmarker finns i närområdet på Romeleåsen. Vattendraget är limnisk spridningslänk till Höje å.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan samt bevarande av äldre träd och förekomst av död ved.

Status

- Området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

LUN040 Gödelövs fälad (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplade till fäladsmarken. Klass 1 i ängs- och hagmarksinventeringen från 1980-talet. Klass 1 i kommunens Grönstruktur- och naturvårdsprogram 2006 och i länets naturvårdsprogram från 1997. Den begränsade arealen gör dock att bedömningen nu är klass 2 på regional nivå utifrån de biologiska värdena.

Beskrivning

Detta utmarksområde, på gränsen mellan Romeleåsens skogsområde och Lundaslättens åkerlandskap, utgörs av öppna hagmarker och en enefälad. Fäladsmarken är ogödslad med en mosaik av vegetationstyper som fårsvingeltorräng, rödvenäng, tuvtäteläng, gräs-lågstarräng och stagghed. I hagmarkerna dominerar rödvenängen. Jordtistel, knägräs och darrgräs är vanliga arter i området. Andra förekommande arter är Sankt Pers nycklar, granspira, blåsuga, gökblomster och kärrjohannesört. I området finns också en riklig förekomst av slättergubbe. Genom området rinner Gödelövsbäcken, som kantas av alskog. Från fäladen leder längs bäcken en lång men oregelbundet formad fägata ned mot bebyggelsen i Gödelövs by. Området har betydelse för friluftslivet och erbjuder en vacker landskapsupplevelse.

Biotopvärden

Gräsmark med lång hävdkontinuitet och varierade vegetationstyper.

Artvärden

Få rödlistade arter är noterade från området och det finns med stor sannolikhet mer att upptäcka. I Artportalen finns uppgifter om backtimjan (NT), slättergubbe (VU), jordtistel (NT) och småvänderot (VU).

Ekologiska samband

Fäladsrest på Romeleåsens västsluttning med spridningssamband till Häckeberga norr i söder. Området ligger i utkanten av värdetrakter för gräsmarker och ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Gödelövsbäcken är limnisk spridningslänk till Höje å.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P. 2017. Romeleåsen och sjölandskapet - En kunskapssammanställning. På uppdrag av Romeleås- och sjölandskapskommittén.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.

LUN041 Hardebergaängen (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Naturbetesmark med höga biotop- och artvärden som fick klass 1 i ängs- och hagmarksinventeringen. Bedömdes som klass 2 i det regionala naturvårdsprogrammet 1997.

Beskrivning

Hardebergaängen ligger strax sydöst om Hardeberga säteri på Romeleåsens västra utlöpare. Betesmarken har tidigare nyttjats som slättermark och är omgärdad av stengärden. Området genomkorsas av en bäck som sträcker sig längs med det östra stengärdet. Den lerrika jorden har friska markförhållanden med tuvtåtel som dominerande inslag i vegetationen. Här finns bl.a. käringtand, gökblomster, raphöna, buskskvätta och stenskvätta.

Biotopvärden

Gräsmark med lång hävdkontinuitet och varierade markförhållanden med främst fuktiga och friska vegetationstyper.

Artvärden

Ett flertal naturvårdsarter varav 14 rödlistade arter har noterats från området sedan 1990. Bland dessa kan nämnas raphöna (NT), tofsvipa (VU), ärtsångare (NT) och gulsparv (NT).

Ekologiska samband

Orådet ingår i värdestrakt för gräsmarker i GI:s planeringsunderlag med spridningssamband till Hardeberga gamla stentäkt i norr och Billebjer i sydöst.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan.

Status

- Området ingår i biotopskyddsområdet Hardebergaängen (2013).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Hardeberga-Södra Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (2000).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2013. Bildande av biotopskyddsområde av betesmarken Hardebergaängen.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

LUN042 Veberöds industriområde (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden knutna till de sandiga ruderatmarkerna. De många sandlevande insekterna i området motiverar klass 2.

Beskrivning

I Veberöds industriområde finns flera obebyggda industritomter och parkmark på sandig mark där en artrik ruderat- och sandmarksflora har utvecklats. Detta har skapat gynnsamma förutsättningar för en artrik insektsfauna med bland annat flera rödlistade vildbin.

Biotopvärden

Sandiga ruderatmarker och parkmark med klippta gräsytor.

Artvärden

Totalt har närmare 40 rödlistade arter påträffats i området sedan 1990. Flertalet av kärlväxterna och insekterna är knutna till de sandiga gräsmarkerna och ruderatmarkerna. Bland de hotade arterna kan nämnas luddvicker (VU), klubbfibbla (EN), hedblomster (VU) och storfibblebi (VU). Här har också den mycket sällsynta fjärilsarten dubbelstreckad näbbmal (CR) noterats på 1990-talet.

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för sandmarker i GI:s planeringsunderlag och är en viktig länk för sandlevande arter i Veberöd som binder samman Idalaområdet med Revingefältet.

Veberödsbäcken är limnisk spridningslänk till Kävlingeån via Klingavälsån.

Förutsättningar för bevarande

Återkommande störning av fältskiktet och skapande av sandblottor. Bevara delar av industriområdet för att bevara den artrika faunan.

Status

- Detaljplanelagd mark för industri.

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklöv, A. 2012. Inventering av fisk och vattenbiotop i Veberödsbäcken. Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2021. Fördjupning av översiktsplanen för Veberöds tätort.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Sörensson, M. 2010. Urban parkmarks betydelse för insektsfaunan: Inventering av solitära bin och andra insekter på sandig parkmark i Veberöd och Genarp 2010. Lunds kommun.

LUN043 Skrölle backar (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Restaurerad fäladsmark på Romeleåsen i naturreservatet Skrylle med höga biotopvärden. Området hade nyligen restaurerats år 1997 och bedömdes då ha klass 3 men idag har de biologiska värdena utvecklats och området har uppvärderats.

Beskrivning

För 150 år sedan var större delen av Skrylleskogen fäladsmark men området planterades sedan succesivt med främst barrskog eller tilläts växa igen spontant. När Skrylle naturreservat bildades på 1990-talet återskapades en fäladsmark på Skrölle backar och efter 25 år har en hävdgynnad flora utvecklats som är typisk för dessa magra marker på Romeleåsen. Området har glest stående björkar och flera stengärdesgårdar vittnar om tidigare beteshävd. Skogen som omger fäladen är främst barrskog i väster, norr och söder samt bokskog i öster.

Biotopvärden

Gräsmarker med en representativ flora för magra marker på Romeleåsen.

Artvärden

Ett antal naturvårdsarter är noterade från området men inga rödlistade arter. Här finns bland annat en rik svampflora med flera kam- och vaxskivlingar.

Ekologiska samband

Området ingår i en värdestrakt för gräsmarker med spridningssamband till Måryd i norr och Rögle fälad i väster. Området ingår även i värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan.

Status

- Området ingår i naturreservatet Skrylle (1993).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Hardeberga-Södra Sandby-Dalby-Krankesjöområdet (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2020. Grönprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1993. Beslut om bildande av naturreservatet Skrylle.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1993. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Skrylle.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2001. Ändring av ordningsföreskrifter för naturreservatet Skrylle.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

LUN044 Idala strövområde (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Sandiga marker med höga artvärden. Området ingick inte i naturvårdsprogrammet 1997 men finns med som klass 2 i det kommunala grönstruktur- och naturvårdsprogrammet från 2006.

Beskrivning

Söder om Veberöd, mellan väg 102 och Idala bostadsområde finns ett sandigt område vid foten av Romeleåsen som främst består av barrskog i norr och halvöppna betesmarker i söder. I den norra delen, närmast Veberöd, finns öppna sandiga torrängar med rik flora och ett rikt insektsliv som har gynnats genom kommunens åtgärder med anläggning av sandblottor och våtmarker. Till florán hör bl.a. hedblomster, backtimjan och blåmunkar. I skogen finns inslag av alskog och enstaka ädellövträd. I skogen växer bl.a. desmeknopp.

Biotopvärden

Biotopvärdena är främst knutna till de sandiga gräsmarkerna med exponerade sandblottor.

Artvärden

Ett 20-tal rödlistade arter har noterats från området sedan 1990, bland annat de hotade arterna hedblomster (VU), skalbaggen *Meligethes lugubris* (VU), stäppögonvivel (VU), storfibblebi (VU) och stäppsmalbi (VU).

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för sandmarker tillsammans med Vombsänkans sandområden och har spridningssamband till Revingefältet i norr via Veberöds industriområde. Området ingår även i värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Vattendraget är en limnisk spridningslänk till Kävlingeån via Veberödsbäcken och Klingavälsån.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt återkommande störning av fåltskiktet och exponering av sandblottor.

Status

- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Larsson, K. 2006. Idala strövområde - Översiktlig inventering av gaddsteklar och fjärilar. Lunds kommun.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Sörensson, M. 2007. Översiktlig inventering av bin och rödlistade insekter i Idala strövområde vid Veberöd, Lunds kommun, sommaren 2007.